

Fødevareøkonomisk Institut

Serie B nr. 87

Økonomien i landbrugets driftsgrene 2002

Economics of
Agricultural Enterprises
2002

København 2003

**Signatur-
forklaring**

- Nul eller mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn
- ... Oplysning foreligger ikke
- Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie. Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Symbols

- Nil or less than half the final digit shown
- Not applicable
- .. Available information not conclusive or not disclosable
- ... Data not available
- Horizontal or vertical line indicates break in series, which means that data before and after break in series are not fully comparable

Due to rounding, the figures given for individual items do not necessarily add up to the corresponding totals shown.

Indholdsfortegnelse:

Forord	4
Driftsgrenenes økonomi 2002.....	5
Konventionelle bedrifter.....	5
Salgsafgrøder.....	5
Grovfoder	8
Kvæg	9
Svin	11
Fjerkræ og mink	12
Rentebelastningens betydning for lønningsevnen	13
Driftsgrensbidrag.....	14
Omlagte økologiske bedrifter	15
Korn	15
Grovfoder	17
Mælkeproduktion	17
Flerårsoversigt – alle heltidsbedrifter	18
Tabelfortegnelse:	20
Grundmateriale og beregningsmetoder.....	52
Regnskabsmateriale.....	52
Beregning af driftsgrensdata	53
Økologiske bedrifter – sammenligningsgrupper og grupperinger.....	54
Ordforklaring.....	55
English Abstract: Economics of Agricultural Enterprises 2002	63

Forord

Driftsgrensstatistikken er udarbejdet på grundlag af det repræsentative materiale vedrørende **heltidslandbrug**, som indgår i instituttets Landbrugsregnskabsstatistik 2002, Serie A nr. 87 og Regnskabsstatistik for økologisk jordbrug 2002, Serie G nr. 7. I serie A og G er redegjort for bedrifternes samlede økonomi, mens hovedformålet her er at belyse de enkelte driftsgrenes økonomi, herunder at vise fordelingen af samlede omkostninger på de enkelte driftsgrene.

Til statistikken er der udviklet modeller til beregning af den interne omsætning samt til fordeling af indsatsfaktorer og omkostninger på de enkelte driftsgrene. Ved fordelingerne er der endvidere benyttet normal og statistik fra landboorganisationerne. Resultaterne i serie B tilgodeser i højere grad behovet for oplysninger om landbrugserhvervet, end de tjener egentlige driftsvejledningsmæssige formål.

I forhold til forrige udgave er prisen på grovfoder i den konventionelle produktion sat ned til 0,90 kr. per foderenhed fra tidligere 1 kr. per foderenhed. Driftsgrenen kartofler er nu opdelt i industrikartofler og spisekartofler mv.

Variabelnumrene i tabellerne henviser til en ordforklaring bagest i publikationen. Ordforklaringen giver en supplerende beskrivelse af indholdet af variablene samt en oversættelse til engelsk. Der kan læses mere om de enkelte variable og driftsgrene i *Grundmateriale og beregningsmetoder* på instituttets hjemmeside. Her er endvidere en mere detaljerede tabeller og tidsserier. Se www.foi.dk under Data og statistik, Landbrugets driftsgrene.

Bearbejdningen af regnskabsmaterialet er foretaget af Statistisk Afdeling, hvor Mona Kristoffersen har stået for fordelings- og tabelprogrammer, samt sammen med Peter Vig Jensen og Rasmus A. Nielsen har varetaget analyserne med henblik på ajourføring af fordelingsnøgler. Endvidere har Inger Larsen medvirket ved kontrol og rettelse af driftsgrensregnskaberne. Endelig har Bitten Petterson stået for tekstbehandling og layout. Arbejdet er koordineret af Mona Kristoffersen, som sammen med kontorchef Vøgg Løwe Nielsen har redigeret publikationen.

Fødevareøkonomisk Institut, december 2003

Johannes Christensen

Driftsgrenenes økonomi 2002

Kraftig fald i lønningsevne for svin og korn

Driftsgrensstatistikken for de konventionelle bedrifter viser en kraftig tilbagegang i lønningsevnen pr. time for svin og korn i forhold til året før. Dette skyldes de lave svinepriser og lavere udbytte og produktpris for korn. Specialprodukterne viste store udsving, mens mælkeproduktionen havde en lille stigning i lønningsevnen pr. time.

Økologisk kornproduktion gav den bedste lønningsevne

Driftsgrensstatistikken for de omlagte økologiske bedrifter med kornproduktion viser en bedre lønningsevne pr. arbejdstime end de tilsvarende konventionelle bedrifter. Forskellen indenfor kornproduktionen skyldtes en højere afregningspris på økologisk korn og lavere omkostninger.

Økologisk mælkeproduktion gav ikke højere lønningsevne

De økologiske mælkeproducenter havde en lidt lavere lønningsevne pr. arbejdstime end de tilsvarende konventionelle. Den højere mælkepris på økologisk mælk er knap nok til at dække meromkostningerne på de økologiske bedrifter. Der var en tydelig størrelseseffekt på de økologiske mælkebedrifter, således at de store besætninger havde højere mælkeudbytte pr. årsko.

Konventionelle bedrifter

Salgsafgrøder

Faldende lønningsevne for korn

Lønningsevnen pr. time for kornproduktion under ét faldt kraftigt med 60 kr. pr. time i forhold til 2001, jf. tabel 1.2. Produktionsværdien faldt 9 pct., mens omkostningerne i alt stort set var uændret.

Produktionsværdien for korn faldt pga. lavere udbytte og lavere produktpris, mens hektartilskuddet faldt 52 kr. pr. ha, jf. tabel I. Selvom omkostninger i alt faldt med 78 kr., hvor det primært var omkostninger II, der faldt, så var lønningsevnen negativ på - 46 kr. pr. time, jf. tabel 1.2.

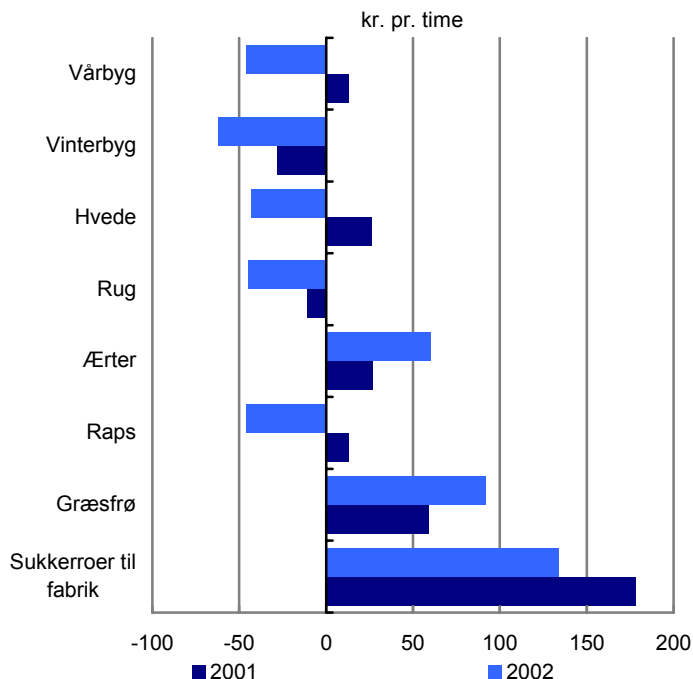
Tabel 1 Tilskud til planteproduktion, 2001 og 2002

	2001	2002
	----- kr. pr. ha -----	
Korn	2 424	2 372
Ærter til modenhed	2 789	2 730
Raps	2 808	2 372
Braklægning	2 424	2 372

Kilde: Jordbrugets prisforhold 2002

Kun specialafgrøderne gav positiv lønningsevne

For de enkelte kornarter blev lønningsevnen pr. arbejdstime negativ i år 2002, jf. figur 1 og tabel 2. Den ringeste lønningsevne havde vinterbyg med - 62 kr. pr. arbejdstime, mens vårbyg, rug og hvede lå nogenlunde ens på hhv. - 46 kr., - 45 kr. og - 43 kr. pr. time.

Figur 1 Lønningsevne, udsnit af salgsafgrøder, konventionelle bedrifter, 2001 og 2002

Kilde: Tabel 2 og 4

For ærter steg lønningsevnen med 33 kr. pr. time til 60 kr., mens lønningsevnen for raps var - 46 kr. og for brak - 189 kr.

Græsfør og sukkerroer til fabrik gav bedre lønningsevne end kornarterne

Græsfør og sukkerroer til fabrik opnåede en klart højere lønningsevne pr. time end kornarterne, jf. figur 1. Lønningsevnen for græsfør steg kraftigt med 33 kr. til 92 kr. pr. time. Græsfør er dog en meget uhomogen driftsgren, som har en stor spredning i resultaterne for de enkelte ejendomme.

Spisekartofler mv. havde en lønningsevne på 113 kr. pr. time, mens industrikartofler og sukkerroer til fabrik havde en lønningsevne på 209 kr. og 134 kr., jf. tabel 4.

Tabel II Vårbyg, hvede, ærter og raps, konventionelle bedrifter, 2002

	Vårbyg	Hvede	Ærter	Raps
----- gns. pr. ha -----				
Høstudbytte, hkg	50	73	39	27
Arbejdsindsats, timer	11,6	14,0	12,0	12,0
Produktionsværdi, kr.	7 030	8 611	7 164	6 740
Omkostninger i alt, kr.	9 043	10 991	8 004	8 814
Nettooverskud, kr.	- 2 011	- 2 381	- 839	- 2 074
do. 2001	- 1 368	- 1 428	- 1 315	- 1 441

Kilde: Tabel 2 og 4

Tabel III Kartoffler og roer til fabrik, konventionelle bedrifter, 2002

	Spisekartofler mv. ¹⁾	Industri-kartofler ¹⁾	Roer til fabrik ²⁾
----- gns. pr. ha -----			
Høstudbytte, hkg	273,9	395,9	92,8
Arbejdsindsats, timer	55,9	43,5	36,1
Produktionsværdi, kr.	26 223	25 532	18 700
Omkostninger i alt, kr.	26 955	22 081	18 505
Nettooverskud, kr.	- 730	3 449	195
do. 2001	1 965

Kilde: Tabel 2 og 4

¹⁾ Opdeling af kartofler er startet i 2002

²⁾ Roer til fabrik er opgjort i hkg polsukker

Nettooverskud afledt af EUs landbrugsordninger

Kartofler og sukkerroer til fabrik havde dobbelt så høje omkostninger i alt pr. ha som korn, ærter og raps, jf. tabel II og III, hvilket skyldes, at kartofler og sukkerroer til fabrik er meget arbejdsintensive. De høje omkostninger opvejes af den høje produktionsværdi. Nettooverskuddet var positivt for industrikartofler og sukkerroer til fabrik i 2002, mens det var negativt for de øvrige salgsafgrøder og spisekartofler mv., jf. tabel II og III. Nettooverskuddet for industrikartofler og sukkerroer til fabrik skal ses i sammenhæng med EU's landbrugsordninger.

Ens lønningsevne på lerjord og de andre jordtyper

Produktionsværdien for vårbyg er traditionelt højere for lerjord end for de andre jordtyper, jf. tabel 3. Til gengæld er omkostningerne også lidt højere. Lønningsevnen pr. time var næsten ens for alle jordtyper i år 2002. Kapitalindsatsen (landbrugsaktiver, primo) var væsentlig højere for lerjord end for de andre jordtyper. Således skulle vårbyg dyrket på lerjord forrente over 10.000 kr., 18.000 kr. og 21.000 kr. mere per ha end vårbyg dyrket på blandet jord, finsand og grovsand. Den bedre produktionsværdi på lerjord kan ikke opveje den højere forrentning af aktiverne.

De billigste FE var majs

Grovfoder

Majs havde de mindste nettoomkostninger på 108 øre pr. foderenhed (FE), mens helsæd og foderroer havde de højeste nettoomkostningerne, hhv. 169 øre og 164 øre pr. FE, jf. tabel IV. Nettoomkostningerne på FE i sædskiftegræs og vedvarende græs var hhv. 122 øre og 151 øre pr. FE. Udbyttet i helsæden var dog uden efterafgrøder, så afhængig af udnyttelsen af markerne efter høst af helsæden vil prisen på FE pr. ha falde.

Tilskud dækkede en femtedel af omkostningerne til helsæd

Til trods for at tilskud til helsæd dækkede en femtedel af omkostningerne var det de dyreste FE, mens majs, som fik næsten samme tilskud pr. ha, var de billigste FE, hvilket skyldes næsten dobbelt så mange FE pr. ha for majs end helsæd.

Arealet med helsæd og majs var stigende, mens arealet med foderroer fortsat var faldende. Det skyldes formentlig, at der anvendes betydelig flere arbejdstimer pr. FE til foderroer end til de øvrige grovfoderafgrøder, samt at det er en omkostningstung afgrøde.

Tabel IV Grovfoderafgrøder i konventionelle bedrifter, 2002

	Foder- roer	Sæd- skifte- græs	Vedv. græs	Majs	Hel- sæd
	----- gns. pr. ha -----				
Høstudbytte, FE	13 283	6 817	2 926	9 763	5 183
Arbejdsindsats, timer	40,0	7,8	3,7	9,8	8,9
Omkostninger i alt, kr.	21 772	8 382	4 511	12 842	11 077
Tilskud, kr.	41	40	87	2 308	2 324
Tilskud, øre pr. FE	-	1	3	24	45
Nettoomkostninger	21 731	8 342	4 424	10 534	8 753
Nettoomk., øre pr. FE	164	122	151	108	169

Kilde: Tabel 5

Kvæg

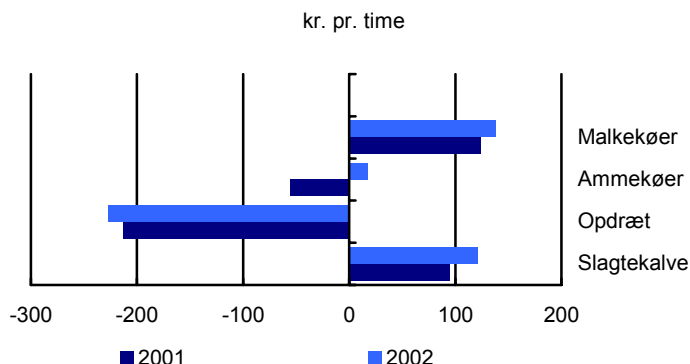
Lønningsevnen steg for kvæg – undtagen for opdræt

Lønningsevnen for malkekøer blev 138 kr. pr. time jf. figur 2, dvs. 14 kr. højere end i 2001, primært som følge af højere mælkeydelse, og lavere omkostninger I og færre arbejdstimer pr. årsko. Ammekøer opnåede en positiv lønningsevne på 17 kr. pr. time, som primært skyldtes stigende tilskud og lidt lavere omkostninger i alt, mens lønningsevnen på opdræt fortsat var negativ. Lønningsevnen for slagtekalve steg fra 95 kr. pr. time til 121 kr. pr. time, hvilket skyldes en stigning i de specifikke tilskud.

Færre timer pr. ko i de store besætninger

I de større besætninger med malkekøer anvendes færre timer pr. ko end i de mindre størrelsesgrupper, jf. tabel V, hvilket ud over størrelsesfordele også har sammenhæng med, at andelen af løsdriftsstalde er højest i grupperne med flest køer.

Figur 2 Lønningsevne for kvæg, konventionelle bedrifter, 2001 og 2002

Kilde: Tabel 6.2

Højere lønningsevne i store besætninger

I de små besætninger er produktionsværdien lavest og samtidig er omkostninger i alt højst, hvilket primært skyldes det højere arbejdsforbrug, jf. tabel 7.1 og 7.2. Derfor ses generelt en højere lønningsevne pr. time i de store besætninger end i de små besætninger. Imidlertid er spredningen i resultaterne indenfor størrelsesgrupperne også betydelig.

Tabel V Malkekøer, fordelt på størrelsesgrupper, konventionelle bedrifter, 2002

	antal køer					Hele landet ¹⁾
	25-49	50-74	75-99	100-124	125+	
	----- gns. pr. ko -----					
Mælk, kg EKM pr. ko	7 022	7 836	7 962	8 119	7 783	7 753
Arbejdsindsats, timer	51,6	41,4	36,6	32,5	30,2	37,8
Produktionsværdi, kr.	17 637	20 070	20 394	20 884	19 937	19 807
Omkostninger i alt, kr.	20 109	19 996	19 598	18 933	18 410	19 354
Nettooverskud	-2 472	74	796	1 951	1 527	453
Lønningsevne, kr/time	83	129	145	186	173	138

Kilde: Tabel 7.1 og 7.2

¹⁾ Inkl. bedrifter med under 25 årskøer

Lønningsevnen pr. time faldt knap 200 kr. for både søer og smågrise og for slagtesvin

Svin

Lønningsevnen for søer og smågrise faldt fra 304 kr. pr. time i 2001 til 106 kr. pr. time i 2002, dvs. et fald på 65 pct., jf. tabel 9 og tabel VI. Slagtesvinene gav en negativ lønningsevne på - 14 kr. pr. time i 2002, hvilket er et fald i lønningsevnen på 199 kr. pr. time i forhold til 2001. Den kraftigt faldende lønningsevne skyldes de lave afregningspriser på smågrise og slagtesvin.

Produktionsværdien for søer og smågrise var højere i de store besætninger end i de små besætninger, hvilket skyldtes, at der produceres lidt flere smågrise pr. so i de store besætninger end i de helt små besætninger. Det kan bemærkes, at mellemgrupperne producerede næsten samme antal smågrise pr. årssø og havde næsten de samme omkostninger i alt pr. årssø. Det er imidlertid kun de helt store besætninger, der gennemsnitligt har et positivt nettooverskud.

Tabel VI Søer inkl. smågrise, fordelt på størrelsesgrupper, konventionelle bedrifter, 2002

	----- antal søer -----					Hele landet
	50 - 99	100 - 149	150 - 249	250 - 349	350+	
	----- gns. pr. so -----					
Producerede smågrise	18,6	21,1	22,1	22,1	23,2	22,4
Produktionsværdi, kr.	6 621	7 453	7 982	7 951	8 533	8 126
Omkostninger i alt, kr.	7 992	8 316	8 364	8 206	8 440	8 363
Nettooverskud, kr.	- 1 371	- 863	- 382	- 255	93	- 237
Lønningsevne, kr./time	27	55	92	101	137	106

Kilde: Tabel 9 samt www.foi.dk

Lønningsevne pr. time var kun positiv i de store besætninger

Nettooverskuddet var negativt i alle størrelsesgrupper af slagtesvinebesætningerne, og det var kun de to største grupper, der havde en positiv lønningsevne pr. time. Produktionsværdien var næsten ens for alle størrelsesgrupper, men jo større besætning desto mindre omkostninger i alt, jf. tabel VII. Indenfor de enkelte størrelsesgrupper er der en betydelig spredning.

Tabel VII Slagtesvin, fordelt på størrelsesgrupper, konventionelle bedrifter, 2002

	----- Antal producerede slagtesvin -----					
	500 - 1499	1500- 2499	2500- 3999	4000- 5999	6000 +	Hele Landet
	----- gns. pr. svin -----					
Arbejdsindsats, timer	0,50	0,49	0,44	0,38	0,34	0,40
Produktionsværdi, kr.	378	371	379	380	374	376
Omkostninger i alt, kr.	473	463	444	426	408	433
Nettooverskud, kr.	- 95	- 92	- 65	- 46	- 34	- 57
Lønningsevne, kr./time	- 62	- 62	- 20	6	30	-14

Kilde: Tabel 9 samt www.foi.dk

Antallet af sobesætninger med smågrise faldt 8 pct., mens den gennemsnitlige besætningsstørrelse steg med 14 årssøer til 229 årssøer, jf. tabel 9. Samtidig producerede besætningerne i gennemsnit ca. 420 flere smågrise. Antallet af slagtesvinebesætninger faldt med 10 pct., mens antallet af producerede slagtesvin pr. besætning steg 9 pct. Dermed blev der produceret 210 slagtesvin flere pr. besætning.

Fjerkræ og mink

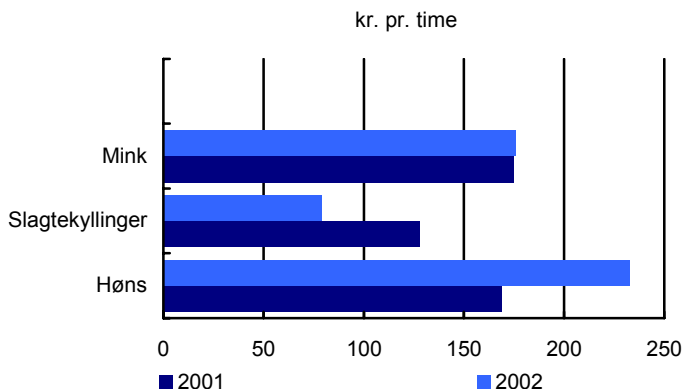
Lønningsevnen steg for høns, faldt for slagtekyllinger...

Lønningsevnen for høns steg kraftigt og faldt for slagtekyllinger, jf. figur 3. De relativt små stikprøver og forskellige produktionsformer giver imidlertid ikke en sikker statistisk mulighed for at gå dybere ned i årsagerne. Bl.a. har antallet af hønninger i hønseholdet påvirket tallene.

...og var uændret for mink

Lønningsevnen for mink var 176 kr. pr. time mod 175 kr. i 2001. Der ses lidt højere omkostninger til foder, som modsvares af tilsvarende lidt større produktionsværdi, jf. tabel 9.

Figur 3 Lønningsevne for fjerkræ og mink, konventionelle bedrifter, 2001 og 2002

Kilde: Tabel 9

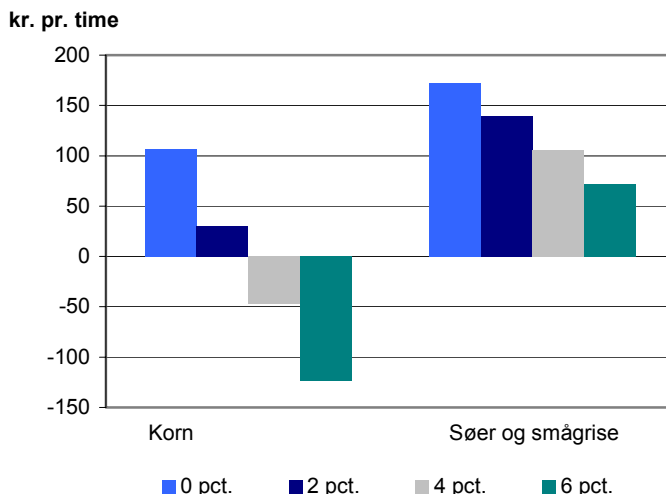
Rentebelastnings betydning for lønningsevnen pr. arbejdstime

Rentebelastningens betydning for lønningsevnen

Ved beregning af lønningsevnen pr. arbejdstime anvendes en skønsmæssig rentebelastning på 4 pct. af landbrugskapitalen, dvs. en realrente før skat og uden hensyn til den aktuelle rente og inflation. I FØI's statistikker har rentebelastningen været 4 pct. gennem de seneste 30 år, bl.a. pga. et ønske om sammenlignelighed i tidsserierne.

I figur 4 er vist lønningsevnen pr. arbejdstime for driftsgrenene korn og søer samt smågrise, hvor der skønsmæssigt er anvendt en rentebelastning på henholdsvis 0, 2, 4 og 6 pct. Det skal bemærkes, at forpagtningsafgiften indgår i rentebelastningen for driftsgrenen korn, således at der også tages højde for forrentning af kapitalindsatsen i form af forpagtet jord. Den gennemsnitlige forpagtningsafgift i 2002 udgjorde for driftsgrenen korn 706 kr. pr. ha.

Figur 4 Lønningsevnen for korn samt søer og smågrise, konventionelle bedrifter, forskellige rentesatser, 2002

Kilde: Tabel 1.1 og 1.2 samt tabel 9

Kapitalindsatsen (inklusive tilforpagtet) for korn var i 2002 ca. 54.400 kr. pr. ha mod 18.416 kr. pr. årsso for søer og smågrise, dvs. at ved korn var der ca. 3 gange større kapitalindsats end for søer og smågrise. Dette betyder, at rentebelastningen alt andet lige har meget større betydning for lønningsevnen pr. arbejdstime for korn end for søer og smågrise, jf. figur 4.

Driftsgrensbidrag

Med henblik på at belyse driftsgrenens relative bidrag til produktionsværdien samt forbrug af forskellige ressourcer er der beregnet "driftsgrensbidrag" i tabel 10-14. Opgørelsen viser situationen for en konventionel gennemsnitsbedrift i heltidslandbruget, samt for undergrupper heraf.

Lavere dækningsbidrag pr. bedrift

Det gennemsnitlige dækningsbidrag I pr. bedrift blev i 2002 opgjort til 1.151.000 kr., hvilket er et fald på 13 pct., dvs. at dækningsbidrag I er på samme niveau som i 2000. Dette skyldes

både et fald i produktværdien og højere omkostninger I. Strukturudviklingen ses ved, at den gennemsnitlig bedrift igen blev større.

De relative bidrag i 2002 til en række hovedposter er vist i tabel 10.1. Heraf fremgår, at produktionen af kvæg og grovfoder stod for 35,9 pct. af arbejdsindsatsen og 26,5 pct. af landbrugsaktiverne, men bidrog med 53,5 pct. af lønningsevnen. Af den relative fordeling af direkte tilskud ses, at tilskuddet har størst betydning for den samlede produktionsværdi for korn, ærter, raps og brak og dernæst for kvæg og grovfoder. Til trods for tilskuddet opnåede korn, ærter, raps og brak en negativ lønningsevne i år 2002.

Omlagte økologiske bedrifter

I tabel 15.1-18.2 vises resultaterne for omlagte økologiske bedrifter, samt for sammenligningsgrupper af konventionelle bedrifter. Valgkriterierne for sammenligningsgrupperne er landmandens alder og størrelsen af den udvalgte driftsgren på bedriften, således at forskelle mellem de opnåede økonomiske resultater primært kan henføres til produktionsformen.

Korn

**Lønningsevnen
fald 127 pct. for
økologisk korn**

Lønningsevnen for økologisk korn faldt med 78 kr. til 61 kr. pr. time i 2002. Den primære årsag skyldtes lavere produktpris, sekundært var der et fald på 4 pct. i tilskud og en meget lille stigning på 1 pct. i omkostningerne i alt, jf. tabel 15.2.

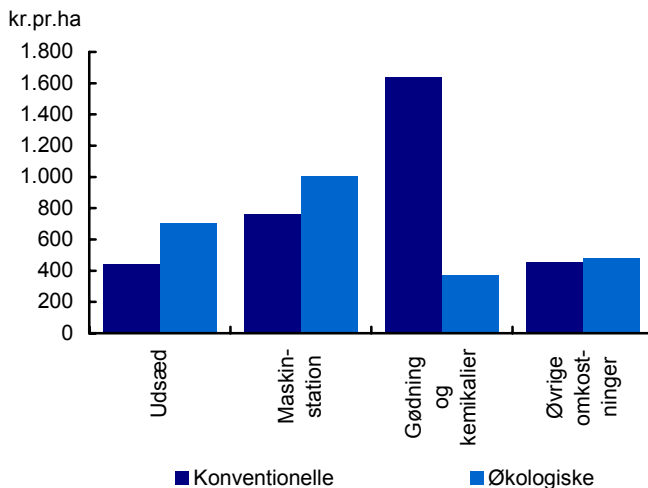
De økologiske bedrifter opnåede med 37,1 hkg pr. ha et udbytte i 2002, der var 18,1 hkg mindre pr. ha end tilsvarende sammenligningsgruppe af konventionelle bedrifter, jf. tabel 15.1. I kraft af højere priser og generelle tilskud blev den samlede produktionsværdi 1.099 kr. pr. ha højere for økologisk bedrifter, jf. tabel 15.2. Nettooverskuddet var negativt for begge produktionsme-

toder, men det var 1.902 kr. bedre pr. ha for den økologiske kornproduktion end ved den konventionelle produktion. Lønningsevnen for økologisk kornproduktion var 61 kr. pr. ha, mens den var - 81 kr. pr. ha for konventionel korndyrkning.

Variable omkostninger afspejler dyrkningsform

Forskellen mellem produktionsformerne findes især under de variable omkostninger. Konventionelle bedrifter anvendte knap halvdelen af deres variable omkostninger på i alt 3.302 kr. pr. ha til gødning og kemikalier og knap en fjerdedel på maskinstation, jf. figur 5. De økologiske bedrifter, som havde variable omkostninger på i alt 2.558 kr. pr. ha, brugte en større andel på maskinstation og udsæd end de konventionelle, men til gengæld kun 15 pct. på gødning. Fordelingen af de variable omkostninger illustrerer således forskellene i dyrkningsformerne.

Figur 5 Fordeling af variable omkostninger ved kornproduktion, 2002

Kilde: Tabel 15.2

Lønningsevnen højest for økologisk korn

Vårbyg er den kornart, der er mest udbredt på både de økologiske og konventionelle bedrifter, jf. tabel 15.1, mens der dyrkes mere rug og havre og andet korn på de økologiske bedrifter i forhold til de konventionelle, men mindre hvede. Lønningsevnen for de økologiske bedrifter med vårbyg, hvede og rug var

henholdsvis 65 kr., 77 kr. og 23 kr. pr. time, jf. tabel 16, mens det for de konventionelle sammenligningsbedrifter var henholdsvis - 67 kr., - 61 kr. og - 73 kr. pr. time.

Grovfoder

Grovfoder dyrest hos økologerne

Grovfoderproduktionen på de økologiske bedrifter har en anden struktur end på konventionelle bedrifter. Arealet med sædskiftegræs var lidt over en tredjedel større på de økologiske bedrifter end de tilsvarende konventionelle kvægbedrifter, jf. tabel 17. I alt anvendes der dobbelt så meget areal med græs på de økologiske som på de konventionelle bedrifter, jf. tabel 18.1. Nettoomkostningerne for sædskiftegræs og helsæd var lidt højere pr. FE på de økologiske bedrifter end på de konventionelle, jf. tabel 17. Høstudbyttet på de økologiske bedrifter lå en del under de konventionelle, så selvom økologerne havde lavere variable omkostninger pr. ha blev de økologiske FE de dyreste.

Mælkeproduktion

Færre besætninger

For første gang er antallet af omlagte økologiske mælkeproducenter faldet. Antallet faldt med 9 pct. til 641 bedrifter i 2002. Samtidig var besætningsstørrelsen stort set uændret på ca. 85 køer, jf. tabel 18.1.

Lønningsevnen steg

Lønningsevnen steg 11 kr. pr. time til 90 kr. i 2002 for de økologiske mælkeproducenter, hvilket var 5 kr. under lønningsevnen for de konventionelle sammenligningsbesætninger, jf. tabel 18.2.

Stordriftsfordele i økologi

De store besætninger med mindst 80 køer havde næsten dobbelt så høj en lønningsevne som de mindre besætninger, jf. tabel 18.2, og det afspejler de generelle stordriftsfordele. Der anvendes betydeligt mindre arbejdstid pr. årsko, og samtidig er mælkeudbyttet, kg EKM pr. ko 600 kg højere i de store besætninger, jf. tabel 18.1.

Mælkeudbyttet i de økologiske besætninger steg kun svagt og var i gennemsnit 6.900 kg EKM pr. ko, hvor det i de konventionelle sammenligningsbesætninger lå på 8.000 kg EKM pr. ko. Mælkeprisen på økologisk mælk faldt 1 øre til 282 øre pr. kg EKM mod 242 øre for konventionel mælk, som faldt 2 øre. Derved steg prisforskellen til konventionel mælk med 1 øre til 40 øre pr. kg EKM.

Økologiske besætninger har højere omkostninger

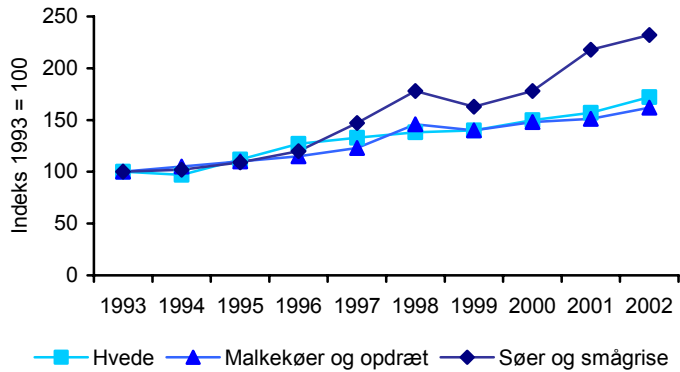
Omkostningerne i alt for de økologiske besætninger lå 1.076 kr. højere end for de konventionelle, og da produktionsværdien kun lå 765 kr. højere end de konventionelle, kunne dette ikke dække meromkostningerne ved økologisk mælkeproduktion, jf. tabel 18.2. Omkostninger I var kun 200 kr. højere for de konventionelle besætninger end de økologiske, mens omkostninger II og III var hhv. 675 kr. og 598 kr. højere for de økologiske end de konventionelle, jf. tabel 18.2.

Flerårsoversigt – alle heltidsbedrifter

I tabellerne 19 til 26 vises resultaterne for alle heltidsbedrifter (konventionelle og økologiske under ét) for vigtige driftsgrene for 1998-2002. På instituttets hjemmeside er statistikken lagt ud for 1991-2002 og for flere driftsgrene. Især med hensyn til omkostningsudviklingen er det en fordel at anvende en flerårsoversigt, da ændringer på kort sigt kan skyldes tilfældige forhold, herunder klimatiske.

Den gennemsnitlige enhedsstørrelse for de væsentlige driftsgrene er stigende, jf. figur 6. Strukturudviklingen har især slået igennem i svinebesætningerne og mælkebesætningerne. Samtidig produceres der flere smågrise pr. årssø og mælkeydelsen pr. årsko er steget, mens udbyttet i hvedemarken ikke er steget lige så kraftigt.

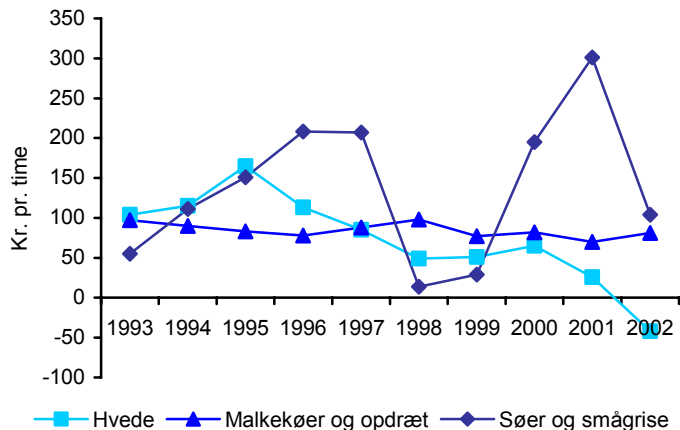
Figur 6 Gennemsnitlig driftsgrensstørrelse for udvalgte driftsgrene, alle bedrifter, 1993 - 2002

Kilde: Tabel 20, 23 og 25 samt www.foi.dk

Den mest stabile lønningsevne ses for mælkeproduktionen, mens de største udsving ses for svineproduktionen. Dette skyldtes, at mælke- og kødpriserne er understøttet af interventionspriser og kvoter i EU, mens svinepriserne mere er underlagt de frie markedsmekanismer.

Figur 7 Lønningsevne for hvede, malkekøer og opdræt samt søer og smågrise, alle bedrifter, 1993- 2002

Kilde: Tabel 20, 23 og 25 samt www.foi.dk

Tabelfortegnelse:

Konventionelle bedrifter:

- Tabel 1.1 Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver
- Tabel 1.2 Korn. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 2 Korn, ærter, raps og brak
- Tabel 3 Vårbyg, gruppering efter jordtype
- Tabel 4 Frø, kartofler og sukkerroer til fabrik
- Tabel 5 Grovfoder
- Tabel 6.1 Kvæg. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.
- Tabel 6.2 Kvæg. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 7.1 Malkekøer. Størrelsesgrupper. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.
- Tabel 7.2 Malkekøer. Størrelsesgrupper. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 8 Malkekøer, opdræt og slagtekalve. Specifikation af tilvækst
- Tabel 9 Svin, fjerkræ og mink

Driftsgrensbidrag, konventionelle bedrifter:

- Tabel 10 Driftsgrensbidrag. Hele landet
- Tabel 10.1 Driftsgrensbidrag i pct., hele landet
- Tabel 11 Driftsgrensbidrag. Østlige øer (Øst)
- Tabel 12 Driftsgrensbidrag. Fyn og Østjylland (Midt)
- Tabel 13 Driftsgrensbidrag. Syd- og Vestjylland (Syd/Vest)
- Tabel 14 Driftsgrensbidrag. Nordjylland (Nord)

Omlagte økologiske bedrifter:

- Tabel 15.1 Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver
- Tabel 15.2 Korn. Produktionsværdi og omkostninger
- Tabel 16 Vårbyg, hvede og rug
- Tabel 17 Sædskittegræs og helsæd
- Tabel 18.1 Malkekøer og opdræt. Foderforbrug, arbejdstimer, m.v.
- Tabel 18.2 Malkekøer og opdræt. Produktionsværdi og omkostninger

Flerårsoversigter, alle bedrifter:

- Tabel 19 Vårbyg. 1998-2002
- Tabel 20 Hvede. 1998-2002
- Tabel 21 Sukkerroer til fabrik. 1998-2002
- Tabel 22 Sædskittegræs. 1998-2002
- Tabel 23 Malkekøer og opdræt. 1998-2002
- Tabel 24 Slagtekalve. 1998-2002
- Tabel 25 Søer og smågrise. 1998-2002
- Tabel 26 Slagtesvin. 1998-2002

Table 1.1 Konventionelle bedrifter: Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver

Conventional holdings: Cereals. Land use and agricultural assets

	----- Hele landet -----			
	Øerne	Jylland	2002	2001
1 Antal bedrifter	4 903	12 944	17 847	19 180
2 Stikprøve	329	864	1 193	1 198
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----			
4 Areal, ha	76,0	56,4	61,8	55,8
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	67,5	56,7	60,3	64,4
16 Produktpris, kr. pr. hkg	81	79	80	86
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	13,5	12,2	12,7	13,4
	----- pct. . per cent -----			
AREALANVENDELSE				
18 Vårbyg	37,2	48,6	44,7	37,8
19 Vinterbyg	6,4	6,7	6,6	8,3
20 Hvede	54,0	36,2	42,2	45,6
21 Rug	1,0	4,3	3,2	4,9
22 Havre og andet korn	1,5	4,2	3,3	3,4
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
39 Landbrugsaktiver, primo	63 335	49 839	54 397	50 997
40 Lagerbeholdninger	3 905	2 401	2 909	2 644
43 Inventar	6 281	5 081	5 487	5 471
45 Bygninger	21 577	18 841	19 765	18 311
46 Jord inkl. jordbeholdninger	31 572	23 516	26 236	24 571

Tabel 1.2 Konventionelle bedrifter: Korn. Produktionsværdi og omkostninger

Conventional holdings: Cereals. Output and costs

	Øerne	Jylland	----- Hele landet -----	
			2002	2001
PRODUKTIONSVÆRDI	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
49 Produktionsværdi, i alt	8 398	7 347	7 700	8 487
51 Hovedprodukt, planteproduktion	5 486	4 474	4 815	5 522
52 Biprodukt, planteproduktion	499	479	485	514
58 Specifikke tilskud	2 358	2 351	2 353	2 408
59 Generelle tilskud	55	43	47	43
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	2 922	3 071	3 021	3 107
73 Udsæd	440	444	443	409
74 Kunstgødning	617	493	535	604
76 Husdyrgødning	349	607	520	570
77 Kemikalier	589	539	556	514
81 Energi	251	231	237	259
82 Maskinstation	391	525	480	503
83 Andre planteprod.omkostninger	129	136	134	142
89 Rentebelastning, beholdninger	156	96	116	106
119 Dækningsbidrag I	5 476	4 276	4 679	5 380
92 Omkostninger II	3 529	2 966	3 157	3 306
93 Arbejdsindsats	1 723	1 561	1 616	1 676
95 Vedligeholdelse, inventar	557	416	464	482
96 Afskrivning, inventar	998	786	858	929
97 Rentebelastning, inventar	251	203	219	219
120 Dækningsbidrag II	1 947	1 310	1 522	2 074
99 Omkostninger III	4 244	3 452	3 720	3 563
101 Skatter og afgifter	506	355	406	379
103 Forsikringer	176	140	152	147
104 Diverse omkostninger	315	264	281	273
106 Vedl. og afskr., bygninger	507	400	437	446
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	117	137	130	118
108 Rentebelastning, bygninger	835	749	778	725
109 Rentebelastning, jord	1 788	1 407	1 536	1 475
111 Omkostninger i alt	10 695	9 489	9 898	9 976
121 Nettooverskud	- 2 297	- 2 142	- 2 198	- 1 489
123 Lønningsevne	- 574	- 583	- 580	188
124 Lønningsevne, kr/time	- 43	- 48	- 46	14

Tabel 2 Konventionelle bedrifter: Korn, ærter, raps og brak

Conventional holdings: Cereals, peas, rape seed, and set aside

	Vårbyg	Vinterbyg	Hvede	Rug	Ærter	Raps	Brak
1 Antal bedrifter	16 728	5 530	12 628	2 790	2 155	4 032	15 458
2 Stikprøve	1 114	409	913	221	141	349	1 126
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----						
4 Areal, ha	29,5	13,2	36,8	12,7	11,0	12,5	9,9
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	49,9	56,9	73,4	51,0	39,0	27,4	•
16 Produktpriis, kr. pr. hkg	84	79	77	75	115	159	•
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	11,6	13,4	14,0	11,6	12,0	12,0	1,9
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----						
39 Landbrugsaktiver, primo	49 972	52 184	60 908	45 062	38 069	39 779	27 028
40 Lagerbeholdninger	2 210	1 494	4 091	1 519	1 572	889	37
43 Inventar	4 808	5 334	6 387	4 503	4 472	4 873	600
45 Bygninger	18 100	19 019	22 133	16 508	6 934	7 577	1 554
46 Jord inkl. jordbeholdninger	24 854	26 337	28 297	22 532	25 091	26 440	24 837
PRODUKTIONSVÆRDI							
49 Produktionsværdi, i alt	7 030	7 367	8 611	6 686	7 164	6 740	2 382
51 Hovedprodukt, planteprod.	4 190	4 470	5 673	3 809	4 470	4 366	•
52 Biprodukt, planteproduktion	443	484	537	468	-	-	•
57 Tilskud i alt	2 397	2 413	2 401	2 409	2 694	2 374	2 382
OMKOSTNINGER							
72 Omkostninger I	2 727	3 021	3 366	2 812	2 376	3 024	277
73 Udsæd	429	448	451	481	616	320	84
74 Kunstgødning	509	471	586	459	272	613	•
76 Husdyrgødning	494	654	518	515	277	605	•
77 Kemikalier	397	536	750	437	516	621	•
81 Energi	219	239	264	158	197	203	22
82 Maskinstation	456	476	501	555	259	497	145
83 Andre planteprod.omk.	135	137	132	146	176	129	25
89 Rentebelastning, behold.	88	60	164	61	63	36	1
119 Dækningsbidrag I	4 303	4 346	5 245	3 874	4 788	3 716	2 105
92 Omkostninger II	2 782	3 216	3 626	2 689	2 844	2 813	407
93 Arbejdsindsats	1 479	1 713	1 773	1 486	1 553	1 523	241
95 Vedligeholdelse, inventar	385	500	557	368	411	383	55
96 Afskrivning, inventar	726	790	1 041	655	701	712	87
97 Rentebelastning, inventar	192	213	255	180	179	195	24
120 Dækningsbidrag II	1 521	1 130	1 619	1 185	1 944	903	1 698
99 Omkostninger III	3 532	3 670	4 000	3 189	2 783	2 977	2 298
101 Skatter og afgifter	379	403	446	332	381	412	357
103 Forsikringer	141	159	167	122	127	118	22
104 Diverse omkostninger	288	258	283	235	266	227	203
106 Vedl. og afskr., bygninger	415	420	471	376	202	187	58
107 Vedl. og afskr., grundforbedr.	131	115	133	122	120	125	127
108 Rentebelastning, bygninger	713	749	870	659	277	301	61
109 Rentebelastning, jord	1 464	1 565	1 631	1 343	1 410	1 606	1 468
111 Omkostninger i alt	9 043	9 908	10 991	8 691	8 004	8 814	2 982
121 Nettooverskud	- 2 011	- 2 540	- 2 381	- 2 004	- 839	- 2 074	- 600
123 Lønningsevne	- 532	- 827	- 608	- 518	714	- 551	- 359
124 Lønningsevne, kr./time	- 46	- 62	- 43	- 45	60	- 46	- 189
Lønningsevne, kr./time, 2001	13	- 28	26	- 11	27	13	- 96

Tabel 3 Konventionelle bedrifter: Vårbyg, gruppering efter jordtype

Conventional holdings: Spring barley grouped by soil type

	Lerjord	Finsand	Grovsand	Blandet
1 Antal bedrifter	6 462	3 425	3 268	3 572
2 Stikprøve	435	216	208	255
	----- gns.pr. bedrift . average per holding -----			
4 Areal, ha	29,0	27,4	33,3	28,8
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	55,7	45,9	43,9	49,5
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	12,0	11,4	10,7	11,8
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
LANDBRUGSAKTIVER				
39 Landbrugsaktiver, primo	60 660	42 468	38 878	49 102
40 Lagerbeholdninger	2 628	2 064	1 606	2 222
43 Inventar	5 559	4 341	3 985	4 740
45 Bygninger	21 304	15 477	14 374	18 602
46 Jord inkl. jordbeholdninger	31 170	20 587	18 913	23 538
PRODUKTIONSVÆRDI				
49 Produktionsværdi, i alt	7 743	6 532	6 302	6 957
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 856	3 738	3 522	4 100
52 Biprodukt, planteproduktion	475	423	402	445
57 Tilskud i alt	2 412	2 371	2 378	2 412
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	2 673	2 760	2 720	2 808
73 Udsæd	444	416	411	434
74 Kunstgødning	533	466	484	530
76 Husdyrgødning	442	581	522	483
77 Kemikalier	395	409	376	413
81 Energi	222	210	216	222
82 Maskinstation	408	462	499	495
83 Andre planteprod. omkostninger	124	133	148	142
89 Rentebelastning, beholdninger	105	83	64	89
119 Dækningsbidrag I	5 070	3 772	3 582	4 149
92 Omkostninger II	3 036	2 662	2 450	2 784
93 Arbejdsindsats	1 545	1 463	1 356	1 505
95 Vedligeholdelse, inventar	441	373	285	401
96 Afskrivning, inventar	828	652	650	688
97 Rentebelastning, inventar	222	174	159	190
120 Dækningsbidrag II	2 034	1 110	1 132	1 365
99 Omkostninger III	4 154	3 133	2 915	3 413
101 Skatter og afgifter	494	300	272	357
103 Forsikringer	156	126	130	141
104 Diverse omkostninger	297	285	261	303
106 Vedl. og afskr., bygninger	478	372	353	404
107 Vedl. og afskr., grundforbed.	132	118	133	137
108 Rentebelastning, bygninger	835	614	565	738
109 Rentebelastning, jord	1 762	1 318	1 201	1 333
111 Omkostninger i alt	9 863	8 555	8 085	9 005
121 Nettooverskud	- 2 120	- 2 023	- 1 783	- 2 048
123 Lønningsevne	- 575	- 560	- 427	- 543
124 Lønningsevne, kr./time	- 48	- 49	- 40	- 46

Tabel 4 Konventionelle bedrifter: Frø, kartofler og sukkerroer til fabrik

Conventional holdings: Seeds, potatoes and sugar beet

	Græsfrø	Kløverfrø	Spise- kartofler m.v.	Industri kartofler	Sukkerroer til fabrik ¹⁾
1 Antal bedrifter	2 947	230	648	925	3 553
2 Stikprøve	241	16	53	83	257
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	17,5	12,0	15,5	22,9	12,9
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	10,6	4,7	273,9	395,9	92,8
16 Produktpris, kr. pr. hkg	489	1 392	95	48	199
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	13,5	12,1	55,9	43,5	36,1
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	43 641	47 330	71 288	34 894	60 180
40 Lagerbeholdninger	1 096	1 712	13 513	748	321
43 Inventar	5 242	4 694	13 212	9 649	8 057
45 Bygninger	7 822	8 649	24 816	7 594	18 282
46 Jord inkl. Jordbeholdninger	29 481	32 275	19 747	16 903	33 520
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	8 241	8 774	26 223	25 532	18 700
51 Hovedprodukt, planteproduktion	5 188	6 543	26 113	19 088	18 435
52 Biprodukt, planteproduktion	119	-	-	-	222
57 Tilskud i alt	2 934	2 231	110	6 444	43
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 205	2 125	10 547	9 821	5 995
73 Udsæd	282	290	2 905	2 887	1 181
74 Kunstgødning	536	299	1 924	1 091	622
76 Husdyrgødning	75	34	167	860	700
77 Kemikalier	506	704	1 775	1 643	1 822
81 Energi	250	218	1 062	945	490
82 Maskinstation	382	386	1 631	2 226	954
83 Andre planteproduktionsomk.	130	126	542	139	213
89 Rentebelastning, beholdninger	44	68	541	30	13
119 Dækningsbidrag I	6 036	6 649	15 676	15 711	12 705
92 Omkostninger II	3 235	2 905	11 954	9 088	7 731
93 Arbejdsindsats	1 765	1 592	7 051	5 656	4 646
95 Vedligeholdelse, inventar	463	492	1 850	1 297	1 253
96 Afskrivning, inventar	797	633	2 525	1 749	1 510
97 Rentebelastning, inventar	210	188	528	386	322
120 Dækningsbidrag II	2 801	3 744	3 722	6 623	4 974
99 Omkostninger III	3 321	3 507	4 452	3 174	4 779
101 Skatter og afgifter	469	529	437	369	576
103 Forsikringer	140	157	250	217	267
104 Diverse omkostninger	332	340	671	546	824
106 Vedl. og afskr., bygninger	235	256	484	191	413
107 Vedl. og afskr., grundforb.	137	117	152	148	138
108 Rentebelastning, bygninger	301	273	977	287	716
109 Rentebelastning, jord	1 707	1 834	1 483	1 415	1 847
111 Omkostninger i alt	8 759	8 538	26 955	22 081	18 505
121 Nettooverskud	- 520	237	- 730	3 449	195
123 Lønningsevne	1 245	1 829	6 321	9 105	4 841
124 Lønningsevne, kr./time	92	151	113	209	134
Lønningsevne, kr./time, 2001	59	258	178

¹⁾ Sukkerroer til fabrik er opgjort i hkg polsukker

Tabel 5 Konventionelle bedrifter: Grovfoder

Conventional holdings: Roughage crops

	Foderroer	Sædskitte- græs	Vedvaren- de græs	Majs	Helsæd ¹⁾
1 Antal bedrifter	1 878	8 231	10 200	4 569	6 267
2 Stikprøve	81	468	626	332	400
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	4,7	15,5	11,7	18,4	17,2
13 Høstudbytte, FE pr. ha	13 283	6 817	2 926	9 763	5 183
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	40,0	7,8	3,7	9,8	8,9
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	58 482	34 269	21 464	42 944	39 939
40 Lagerbeholdninger	6 247	2 233	481	5 647	4 215
43 Inventar	10 016	3 733	2 183	5 384	5 145
45 Bygninger	19 431	7 585	3 941	9 915	9 093
46 Jord inkl. jordbeholdninger	22 788	20 718	14 859	21 998	21 486

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	8 810	3 732	1 752	7 143	5 643
73 Udsæd	810	156	43	956	618
74 Kunstgødning	503	445	236	540	443
76 Husdyrgødning	1 691	1 440	780	1 470	1 406
77 Kemikalier	1 845	35	6	569	328
81 Energi	428	211	117	319	325
82 Maskinstation	2 717	1 207	514	2 686	2 048
83 Andre planteproduktionsomkostninger	566	149	37	377	306
89 Rentebelastning, beholdninger	250	89	19	226	169

92 Omkostninger II	9 149	2 250	1 255	2 870	2 746
93 Arbejdsindsats	5 153	1 001	467	1 221	1 130
95 Vedligeholdelse, inventar	1 918	507	300	652	632
96 Afskrivning, inventar	1 677	593	401	782	778
97 Rentebelastning, inventar	401	149	87	215	206

99 Omkostninger III	3 813	2 399	1 505	2 828	2 687
101 Skatter og afgifter	355	299	220	339	332
103 Forsikringer	280	101	51	116	117
104 Diverse omkostninger	606	204	152	231	236
106 Vedl. og afskr., bygninger	529	209	76	299	257
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	109	107	63	112	125
108 Rentebelastning, bygninger	780	306	158	399	369
109 Rentebelastning, jord	1 154	1 171	785	1 331	1 252

111 Omkostninger i alt	21 772	8 382	4 511	12 842	11 077
57 Tilskud i alt	41	40	87	2 308	2 324

112 Nettoomkostninger	21 731	8 342	4 424	10 534	8 753

GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE	----- øre pr. FE . DKK per 100 FU -----				
113 Omkostninger I	66	55	60	73	109
114 Omkostninger II	69	33	43	29	53
115 Omkostninger III	29	35	51	29	52
116 Omkostninger i alt	164	123	154	132	214
117 Tilskud	-	1	3	24	45
118 Nettoomkostninger	164	122	151	108	169

¹⁾Inkl. ærtehelsæd og uden efterafgrøder

Table 6.1 Conventional holdings: Cattle. Feed consumption, labour input, etc.

	Malkekøer	Ammekøer	Opdræt	Slagtekalve
1 Antal bedrifter	7 463	1 249	10 037	6 957
2 Stikprøve	456	51	577	361
3 Dyr, antal	71,8	29,0	59,2	49,8
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	7 753	•	•	•
15 Tilvækst pr. produceret dyr, kg	306
17 Mælkepris, kr. pr. kg EKM	2,42	•	•	•
AREALANVENDELSE	----- ha pr. årstyr ¹⁾ . ha per head -----			
23 Areal med grovfoder	0,48	6,55	0,16	0,06
24 Foderroer	0,01	-	-	-
25 Græs	0,25	6,33	0,10	0,05
26 Majs og helsæd	0,22	0,22	0,06	0,01
FODERFORBRUG	----- FE pr. årstyr ¹⁾ . FU per head -----			
27 Foderforbrug i alt, FE	6 250	3 268	1 742	1 674
28 Korn og kraftfoder	2 471	672	360	1 259
29 Melasse, mask, roepiller m.v.	304	35	187	73
30 Indkøbt grovfoder	251	159	86	72
31 Halm og andre biprodukter	100	254	137	52
32 Hjemmeavlede roer inkl. top	152	10	29	25
33 Hjemmeavlet græs	1 389	2 031	487	149
34 Hjemmeavlet majs og helsæd	1 583	107	456	44
ARBEJDSTIMER	----- timer pr. årstyr ¹⁾ . hours per head -----			
35 Arbejdsindsats, timer	37,8	16,6	7,0	6,7
37 Staldtimer	33,8	12,5	5,7	6,3
38 Grovfodertimer	4,0	4,1	1,3	0,4
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. årstyr ¹⁾ . DKK per head -----			
39 Landbrugsaktiver, primo	66 638	29 808	18 342	11 182
40 Lagerbeholdninger	212	68	48	48
42 Besætning	4 560	4 834	2 994	1 941
43 Inventar	3 860	931	608	545
44 Mælkekvote	21 918	•	•	•
45 Bygninger	18 458	9 677	9 039	7 225
48 Grovfoder	17 630	14 298	5 653	1 423

¹⁾ For slagtekalve er det producerede dyr

Tabel 6.2 Konventionelle bedrifter: Kvæg. Produktionsværdi og omkostninger

Conventional holdings: Cattle. Output and costs

	Malkekøer	Ammekøer	Opdræt	Slagtekalve
	----- kr. pr. årstyr ¹⁾ . DKK per head -----			
PRODUKTIONSVÆRDI				
49 Produktionsværdi, i alt	19 807	6 136	2 518	4 304
53 Mælk	18 738	3 200	•	•
55 Værdi af tilvækst	- 618	567	2 010	2 055
56 Husdyrgødning	834	502	277	196
58 Specifikke tilskud	210	1 756	34	2 008
59 Generelle tilskud	124	29	45	29
60 Tilskud vedrørende grovfoder	519	82	152	16
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	8 397	3 192	2 602	2 553
79 Korn og kraftfoder	3 583	964	929	1 872
80 Indkøbt grovfoder	657	415	410	192
84 Dyrlæge og medicin	479	97	118	91
86 Inseminering	234	50	86	•
87 Kontrolomkostninger	164	3	1	5
88 Andre husdyromkostninger	348	191	142	72
81 Energi	224	51	47	44
82 Maskinstation	208	45	49	52
90 Rentebelastning, besætning og behold.	191	196	122	80
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	2 309	1 180	698	145
119 Dækningsbidrag I	11 410	2 944	- 84	1 751
92 Omkostninger II	6 883	2 975	1 300	1 097
93 Arbejdsindsats	4 260	1 631	722	787
95 Vedligeholdelse, inventar	581	168	75	88
96 Afskrivning, inventar	678	154	99	90
97 Rentebelastning, inventar	154	37	24	22
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 210	985	380	110
120 Dækningsbidrag II	4 527	- 31	- 1 384	654
99 Omkostninger III	4 074	1 849	1 089	679
102 Energiafgift	39	8	8	7
103 Forsikringer	175	79	59	50
104 Diverse omkostninger	305	109	78	71
106 Vedl. og afskr., bygninger	726	294	199	164
108 Rentebelastning, bygninger	1 636	384	365	286
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	1 193	975	380	101
111 Omkostninger i alt	19 354	8 016	4 991	4 329
121 Nettooverskud	453	- 1 880	- 2 473	- 25
123 Lønningsevne	5 220	274	- 1 586	814
124 Lønningsevne, kr./time	138	17	- 227	121
Lønningsevne, kr./time, 2001	124	- 56	- 213	95

¹⁾ For slagtekalve er det producerede dyr

Tabel 7.1 Konventionelle bedrifter: Malkekøer. Str.grupper. Foderforbrug, arb.timer m.v.

Conventional holdings: Dairy cows. Grouping by size. Feed consumption, labour input, etc.

	----- Årskøer -----					Hele landet ¹⁾
	25-49	50-74	75-99	100-124	125+	
1 Antal bedrifter	1 984	1 723	1 363	881	795	7 463
2 Stikprøve	61	100	113	77	85	456
3 Dyr, antal	37,1	61,9	86,5	111,2	162,5	71,8
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	7 022	7 836	7 962	8 119	7 783	7 753
AREALANVENDELSE	----- ha pr. årsko . ha per cow -----					
23 Areal med grovfoder	0,53	0,51	0,50	0,47	0,44	0,48
24 Foderroer	0,03	0,02	0,01	0,01	0,00	0,01
25 Græs	0,36	0,30	0,24	0,22	0,19	0,25
26 Majs og helsæd	0,14	0,19	0,25	0,24	0,25	0,22
FODERFORBRUG	----- FE pr. årsko . FU per cow -----					
27 Foderforbrug i alt, FE	6 061	6 452	6 292	6 259	6 230	6 250
28 Korn og kraffoder	2 182	2 533	2 404	2 527	2 615	2 471
29 Melasse, mask, roepiller m.v.	167	304	349	284	364	304
30 Indkøbt grovfoder	214	283	284	202	241	251
31 Halm og andre biprodukter	96	109	92	88	103	100
32 Hjemmeavlede roer inkl. top	389	238	105	90	25	152
33 Hjemmeavlet græs	2 039	1 632	1 313	1 252	977	1 389
34 Hjemmeavlet majs og helsæd	974	1 353	1 745	1 816	1 905	1 583
ARBEJDSTIMER	----- timer pr. årsko . hours per cow -----					
35 Arbejdsindsats, timer	51,6	41,4	36,6	32,5	30,2	37,8
37 Staldtimer	44,8	36,9	32,9	29,4	27,4	33,8
38 Grovfodertimer	6,8	4,5	3,7	3,1	2,8	4,0
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----					
39 Landbrugsaktiver, primo	63 514	66 953	68 751	67 206	65 730	66 638
40 Lagerbeholdninger	169	204	201	228	252	212
42 Besætning	4 858	4 540	4 380	4 392	4 347	4 560
43 Inventar	2 662	3 555	4 125	4 551	4 158	3 860
44 Mælkekvote	20 614	22 119	22 034	22 358	21 467	21 918
45 Bygninger	17 563	18 055	19 166	18 643	18 714	18 458
48 Grovfoder	17 648	18 480	18 845	17 034	16 792	17 630

¹⁾ Inkl. bedrifter med under 25 årskøer

Tabel 7.2 Konventionelle bedrifter: Malkekøer. Str.grupper. Produktionsværdi og omkost.

Conventional holdings: Dairy cows. Grouping by size. Output and costs

	Årskøer					Hele landet ¹⁾
	25-49	50-74	75-99	100-124	125+	
PRODUKTIONSVÆRDI	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----					
49 Produktionsværdi, i alt	17 637	20 070	20 394	20 884	19 937	19 807
53 Mælk	16 787	19 027	19 242	19 657	18 809	18 738
55 Værdi af tilvækst	- 593	- 640	- 627	- 554	- 579	- 618
56 Husdyrgødning	802	859	838	854	826	834
58 Specifikke tilskud	256	231	195	173	193	210
59 Generelle tilskud	65	139	155	157	94	124
60 Tilskud vedrørende grovfoder	320	454	591	597	594	519
OMKOSTNINGER						
72 Omkostninger I	7 646	8 534	8 596	8 493	8 559	8 397
79 Korn og kraftfoder	3 227	3 696	3 490	3 645	3 739	3 583
80 Indkøbt grovfoder	465	718	726	572	711	657
84 Dyrlæge og medicin	481	474	523	493	439	479
86 Inseminering	222	244	251	254	208	234
87 Kontrolomkostninger	150	176	175	155	160	164
88 Andre husdyromkostninger	285	337	363	392	349	348
81 Energi	218	224	234	226	218	224
82 Maskinstation	194	179	204	198	251	208
90 Rentebelastning, besætning og beh.	201	190	183	185	184	191
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	2 203	2 296	2 447	2 373	2 300	2 309
119 Dækningsbidrag I	9 991	11 536	11 798	12 391	11 378	11 410
92 Omkostninger II	8 453	7 385	6 780	6 413	5 821	6 883
93 Arbejdsindsats	5 857	4 690	4 072	3 697	3 359	4 260
95 Vedligeholdelse, inventar	551	580	618	572	577	581
96 Afskrivning, inventar	465	657	705	813	713	678
97 Rentebelastning, inventar	106	142	165	182	166	154
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 474	1 316	1 220	1 149	1 006	1 210
120 Dækningsbidrag II	1 538	4 151	5 018	5 978	5 557	4 527
99 Omkostninger III	4 010	4 077	4 222	4 027	4 030	4 074
102 Energiafgift	37	38	41	41	38	39
103 Forsikringer	194	185	174	162	161	175
104 Diverse omkostninger	376	319	317	274	252	305
106 Vedl. og afskr., bygninger	648	687	751	777	757	726
108 Rentebelastning, bygninger	1 534	1 620	1 665	1 640	1 664	1 636
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	1 221	1 228	1 274	1 133	1 158	1 193
111 Omkostninger i alt	20 109	19 996	19 598	18 933	18 410	19 354
121 Nettooverskud	- 2 472	74	796	1 951	1 527	453
123 Lønningsevne	4 264	5 345	5 325	6 045	5 227	5 220
124 Lønningsevne, kr./time	83	129	145	186	173	138
Lønningsevne, kr./time, 2001	84	116	146	164	162	124

¹⁾ Inkl. bedrifter med under 25 årskøer

Tabel 8 Konventionelle bedrifter: Malkekøer, opdræt og slagtekalve. Specifikation af tilvækst
 Conventional holdings: Dairy cows, breeding cattle and fat calves. Specifikation of gain

	Stk.	Kr.	Kr. pr. stk
	----- pr. ko . per cow -----		
Malkekøer			
61 Salg af køer	0,42	1 179	2 814
64 Salg og intern overførsel af spædkalve	1,02	750	733
67 Køb af køer og kælvkvier	0,07	- 385	5 274
66 Intern overførsel af kælvkvier	0,33	- 2 136	6 434
70 Statusforskydning	- 0,01	- 2	
71 Konjunkturandel af statusforskydning		- 24	
55 Værdi af tilvækst		- 618	
	----- pr. kvie . per heifer -----		
Opdræt			
62 Salg af kvier	0,17	561	3 380
66 Intern overførsel af kælvkvier	0,31	2 020	6 454
68 Køb af kalve og kvier	0,05	- 157	3 204
65 Intern overførsel af spædkalve	0,33	- 345	841
70 Statusforskydning	- 0,02	127	
71 Konjunkturandel af statusforskydning		- 195	
55 Værdi af tilvækst		2 011	
	----- pr. kalv . per calf -----		
Slagtekalve			
63 Salg af kalve	1,12	3 321	3 272
69 Køb af kalve	0,72	- 1 058	1 469
65 Intern overførsel af spædkalve	0,34	- 291	866
70 Statusforskydning	0,03	346	
71 Konjunkturandel af statusforskydning		- 281	
55 Værdi af tilvækst		2 037	

Anm.: Tabellen beskriver omsætningen i besætningen pr. produktionsenhed, både hvad angår antal og værdi af solgte, købte og internt overførte husdyr. Desuden vises statusforskydning samt gennemsnitspriser pr. omsat dyr.

Tabel 9 Konventionelle bedrifter: Svin, fjerkræ og mink

Conventional holdings: Pigs, poultry and mink

	Søer + smågrise	Slagtesvin	Høns ¹⁾	Slagtekyllinger ¹⁾	Mink ¹⁾
1 Antal bedrifter	4 331	8 544	172	294	1 505
2 Stikprøve	374	660	18	37	65
3 Dyr, antal	229	2 483	21 470	625 300	1 332
	----- gns. pr. enhed . average per unit -----				
11 Producerede smågrise pr. so	22,4
35 Arbejdsindsats, timer	10,9	0,4	11,3	3,5	2,0
	----- kr. pr. enhed . average per unit -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	18 416	925	15 887	8 726	2 057
40 Lagerbeholdninger	202	12	65	98	-
41 Beholdning af pelsdyrskind	769
42 Besætning	3 670	169	1 446	549	343
43 Inventar	2 946	100	2 309	920	286
45 Bygninger	11 624	643	12 066	7 160	660

49 Produktionsværdi, i alt	8 126	376	10 750	6 773	1 086
54 Æg	.	.	11 128	.	.
55 Værdi af tilvækst	7 871	359	- 650	6 679	1 067
56 Husdyrgødning	208	14	251	88	15
57 Tilskud i alt	47	3	21	6	3

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	4 888	286	6 449	5574	495
78 Foder	3 573	251	5 800	5 130	353
84 Dyr læge og medicin	365	5	37	19	14
85 Diverse husdyromkostninger	447	10	202	106	57
81 Energi	250	8	248	240	12
82 Maskinstation	98	5	102	53	14
90 Rentebelastning, besætning og behold.	155	7	60	26	45
119 Dækningsbidrag I	3 238	89	4 301	1 199	591

92 Omkostninger II	2 255	82	2 015	711	378
93 Arbejdsindsats	1 389	52	1 444	447	267
95 Vedligeholdelse, inventar	232	10	197	98	37
96 Afskrivning, inventar	516	17	282	129	62
97 Rentebelastning, inventar	118	4	92	37	11
120 Dækningsbidrag II	983	7	2 286	488	213

99 Omkostninger III	1 220	65	1 095	661	124
102 Energi afgift	41	1	36	33	2
103 Forsikringer	77	4	75	44	8
104 Diverse omkostninger	158	10	186	75	35
106 Vedl. og afskr., bygninger	488	24	330	223	52
108 Rentebelastning, bygninger	456	25	468	286	26
111 Omkostninger i alt	8 363	433	9 559	6 946	996
121 Nettooverskud	- 237	- 57	1 191	- 173	90
123 Lønningsevne	1 150	- 5	2 635	275	357
124 Lønningsevne, kr./time	106	- 14	233	79	176
Lønningsevne, kr./time, 2001	304	185	169	128	175

¹⁾ Resultatet er baseret på bedrifter med mindst 500 årsdyr for høns inkl. hønniker og 5000 producerede kyllinger for slagtekyllinger. Enheden for søer + smågrise er årssso, slagtesvin producerede svin, høns 100 årsdyr, slagtekyllinger 1 000 producerede kyllinger og mink pr. avlstæve.

Tabel 10 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag, Hele landet

Conventional holdings: Enterprise share. The whole country

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrø- der	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	68,0	3,9	3,4	16,5	•	6,1	97,9
5 Køer, stk	•	•	•	29,3	•	•	29,3
6 Søer, stk	•	•	•	•	56,7	•	56,7
7 Ungkreaturer, stk	•	•	•	47,5	•	•	47,5
8 Producerede slagtesvin, stk	•	•	•	•	1 268	•	1 268
35 Arbejdsindsats, timer	773	159	81	1 396	1 063	419	3 891
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	3 415	213	153	2 630	2 059	1 437	9 907
49 Produktionsværdi, i alt	477	77	31	702	880	311	2 478
50 Produktværdi	314	77	23	631	875	305	2 225
57 Tilskud i alt	163	-	8	71	5	6	253
72 Omkostninger I	183	30	10	359	592	153	1 327
119 Dækningsbidrag I	294	47	21	343	288	158	1 151
92 Omkostninger II	191	34	17	252	219	91	804
120 Dækningsbidrag II	103	13	4	91	69	67	347
99 Omkostninger III	238	17	12	160	140	85	652
111 Omkostninger i alt	612	81	39	771	951	329	2 783
121 Nettooverskud	- 135	- 4	- 8	- 69	- 71	- 18	- 305
123 Lønningsevne	- 37	24	3	107	66	37	200
124 Lønningsevne, kr./time	- 47	152	34	76	62	88	51
122 Nettoudbytte	2	5	- 2	36	11	39	91
125 Forrentningsprocent	0,1	2,3	- 1,3	1,4	0,5	2,7	0,9

¹⁾ Inkl. nonfood.**Tabel 10.1 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag i pct., hele landet**

Conventional holdings: Enterprise share, per cent, the whole country

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrø- der	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- pct. . per cent -----							
4 Areal, ha	69,5	4,0	3,5	16,9	-	6,2	100,0
35 Arbejdsindsats, timer	19,9	4,1	2,1	35,9	27,3	10,8	100,0
39 Landbrugsaktiver, primo	34,5	2,1	1,5	26,5	20,8	14,5	100,0
49 Produktionsværdi, i alt	14,1	3,5	1,0	28,4	39,3	13,7	100,0
57 Tilskud i alt	64,4	-	3,2	28,1	2,0	2,4	100,0
119 Dækningsbidrag I	25,5	4,1	1,8	29,8	25,0	13,7	100,0
72 Omkostninger I	13,8	2,3	0,8	27,1	44,6	11,5	100,0
92 Omkostninger II	23,8	4,2	2,1	31,3	27,2	11,3	100,0
99 Omkostninger III	36,5	2,6	1,8	24,5	21,5	13,0	100,0
123 Lønningsevne	- 18,5	12,0	1,5	53,5	33,0	18,5	100,0

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 11 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag. Østlige øer (Øst)

Conventional holdings: Enterprise share. East

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrø- der	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	92,8	9,9	9,6	4,9	•	4,0	121,2
5 Køer, stk	•	•	•	•	•	•	13,9
6 Søer, stk	•	•	•	•	53,4	•	53,4
7 Ung kreaturer, stk	•	•	•	22,6	•	•	22,6
8 Producerede slagtesvin, stk	•	•	•	•	1 157	•	1 157
35 Arbejdsindsats, timer	1 171	385	219	564	997	324	3 660
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	5 412	628	458	1 036	1 641	1 786	10 961
49 Produktionsværdi, i alt	724	197	89	307	740	214	2 271
50 Produktværdi	501	197	66	271	736	210	1 981
57 Tilskud i alt	223	-	23	36	4	4	290
72 Omkostninger I	239	59	25	164	501	56	1 044
119 Dækningsbidrag I	485	138	64	143	239	158	1 227
92 Omkostninger II	299	82	45	101	196	79	802
120 Dækningsbidrag II	186	56	19	42	43	79	425
99 Omkostninger III	370	48	36	65	120	106	745
111 Omkostninger i alt	908	189	106	330	817	241	2 591
121 Nettooverskud	- 184	8	- 17	- 23	- 77	- 27	- 320
123 Lønningsevne	- 35	58	12	48	51	14	148
124 Lønningsevne, kr./time	- 30	151	55	84	51	44	40
122 Nettoudbytte	32	33	1	18	- 11	44	117
125 Forrentningsprocent	0,6	5,3	0,2	1,7	- 0,7	2,5	1,1

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 12 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag. Fyn og Østjylland (Midt)

Conventional holdings: Enterprise share, Centre

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.røer + kartofler	Andre salgs- afgrøder	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	82,7	3,7	4,6	11,3	•	5,0	107,3
5 Køer, stk	•	•	•	24,6	•	•	24,6
6 Søer, stk	•	•	•	•	66	•	66
7 Ungkreaturer, stk	•	•	•	42,0	•	•	42,0
8 Producerede slagtesvin, stk	•	•	•	•	1 491	•	1 491
35 Arbejdsindsats, timer	984	143	134	1 219	1 300	286	4 066
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	4 717	202	221	2 201	2 589	1 650	11 580
49 Produktionsværdi, i alt	622	73	42	605	1 087	271	2 700
50 Produktværdi	422	70	31	542	1 080	266	2 411
57 Tilskud i alt	200	3	11	63	7	5	289
72 Omkostninger I	227	27	14	314	735	132	1 449
119 Dækningsbidrag I	395	46	28	291	352	139	1 251
92 Omkostninger II	249	30	27	213	265	68	852
120 Dækningsbidrag II	146	16	1	78	87	71	399
99 Omkostninger III	320	17	19	136	171	94	757
111 Omkostninger i alt	796	74	60	663	1 171	294	3 058
121 Nettooverskud	- 174	- 1	- 18	- 58	- 84	- 23	- 358
123 Lønningsevne	- 49	17	- 1	93	82	15	157
124 Lønningsevne, kr./time	- 49	122	- 8	77	63	51	39
122 Nettoudbytte	15	7	- 9	30	20	43	106
125 Forrentningsprocent	0,3	3,5	- 4,1	1,4	0,8	2,6	0,9

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 13 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag, Syd- og Vestjylland (Syd/Vest)

Conventional holdings: Enterprise share. South and West

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.røer + kartofler	Andre salgs- afgrøder	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	53,2	2,9	1,0	23,8	•	6,9	87,8
5 Køer, stk	•	•	•	37	•	•	37
6 Søer, stk	•	•	•	•	46,9	•	46,9
7 Ungkreaturer, stk	•	•	•	62	•	•	62
8 Producerede slagtesvin, stk	•	•	•	•	1 067	•	1 067
35 Arbejdsindsats, timer	545	126	17	1 775	875	577	3 915
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	2 213	128	33	3 419	1 613	1 193	8 599
49 Produktionsværdi, i alt	328	73	8	911	728	415	2 463
50 Produktværdi	200	59	6	813	723	408	2 209
57 Tilskud i alt	128	14	2	98	5	7	254
72 Omkostninger I	141	28	3	461	493	215	1 341
119 Dækningsbidrag I	187	45	5	450	235	200	1 122
92 Omkostninger II	129	27	4	328	180	119	787
120 Dækningsbidrag II	58	18	1	122	55	81	335
99 Omkostninger III	161	10	3	209	112	75	570
111 Omkostninger i alt	431	65	10	998	785	409	2 698
121 Nettooverskud	- 103	8	- 2	- 87	- 57	6	- 235
123 Lønningsevne	- 35	23	1	138	53	80	260
124 Lønningsevne, kr./time	- 64	186	32	78	61	138	66
122 Nettoudbytte	- 14	13	- 1	50	8	54	110
125 Forrentningsprocent	- 0,6	10,2	-3,0	1,5	0,5	4,5	1,3

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 14 Konventionelle bedrifter: Driftsgrensbidrag. Nordjylland (Nord)

Conventional holdings: Enterprise share. North

	Korn, ærter, raps og brak ¹⁾	S.roer + kartofler	Andre salgs- afgrøder	Kvæg + grov- foder	Svin	Andre drifts- grene	I alt
----- gns. pr. bedrift . average per holding -----							
4 Areal, ha	58,5	1,6	1,6	19,6	•	7,3	88,6
5 Køer, stk	•	•	•	33,4	•	•	33,4
6 Søer, stk	•	•	•	•	63	•	63
7 Ung kreaturer, stk	•	•	•	49,7	•	•	49,7
8 Producerede slagtesvin, stk	•	•	•	•	1 394	•	1 394
35 Arbejdsindsats, timer	633	74	32	1 588	1 132	396	3 855
----- 1 000 kr. pr. bedrift . DKK 1 000 per holding -----							
39 Landbrugsaktiver, primo	2 572	74	56	2 999	2 412	1 344	9 457
49 Produktionsværdi, i alt	389	38	15	770	979	276	2 467
50 Produktværdi	250	32	11	704	973	270	2 240
57 Tilskud i alt	139	6	4	66	6	6	227
72 Omkostninger I	163	16	4	392	648	152	1 375
119 Dækningsbidrag I	226	22	11	378	331	124	1 092
92 Omkostninger II	154	16	6	286	240	82	784
120 Dækningsbidrag II	72	6	5	92	91	42	308
99 Omkostninger III	183	6	5	178	160	76	608
111 Omkostninger i alt	500	38	15	856	1 048	310	2 767
121 Nettooverskud	- 111	0	0	- 86	- 69	- 34	- 300
123 Lønningsevne	- 29	10	3	115	76	16	191
124 Lønningsevne, kr./time	- 46	136	94	72	67	42	50
122 Nettoudbytte	- 8	3	2	34	27	20	78
125 Forrentningsprocent	- 0,3	4,1	3,6	1,1	1,1	1,5	0,8

¹⁾ Inkl. nonfood.

Tabel 15.1 Omlagte økologiske bedrifter: Korn. Arealanvendelse og landbrugsaktiver

Organic holdings: Cereals. Land use and agricultural assets.

	----- Økologisk -----				Konventionel ¹⁾ 2002
	----- Areal, ha -----		----- Alle ²⁾ -----		
	5,0-19,9	20,0 +	2002	2001	
1 Antal bedrifter	297	411	780	611	7 266
2 Stikprøve	58	97	166	124	400
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	11,9	46,4	29,3	25,1	29,5
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	41,8	36,2	37,1	35,7	55,2
16 Produktpris, kr. pr. hkg	118	127	125	148	77
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	14,7	13,8	14,0	14,6	13,6
	----- pct. . per cent -----				
AREALANVENDELSE					
18 Vårbyg	50,2	47,5	48,1	48,9	54,2
19 Vinterbyg	-	0,1	0,1	0,1	6,6
20 Hvede	16,8	21	20,2	17,2	33,2
21 Rug	3,5	13,2	11,8	12,5	3,0
22 Havre og andet korn	29,5	18,2	19,9	21,2	3,0
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	49 269	48 202	48 518	41 126	51 038
40 Lagerbeholdninger	1 920	1 900	1 927	1 637	1 788
43 Inventar	5 330	4 935	5 119	4 964	4 829
45 Bygninger	20 329	20 166	20 197	17 271	19 174
46 Jord inkl. jordbeholdninger	21 690	21 201	21 275	17 254	25 247

¹⁾ Resultatet er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 5,0-60,9 ha korn²⁾ Inkl. bedrifter med under 5 ha korn.

Tabel 15.2 Omlagte økologiske bedrifter: Korn. Produktionsværdi og omkostninger

Organic holdings: Cereals. Output and costs.

	Økologisk				Konventionel ¹⁾ 2002
	Areal, ha		Alle ²⁾		
	5,0-19,9	20,0 +	2002	2001	
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	8 559	8 182	8 233	9 313	7 134
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 941	4 595	4 643	5 543	4 234
52 Biprodukt, planteproduktion	562	372	401	448	472
58 Specifikke tilskud	2 335	2 344	2 343	2 423	2 357
59 Generelle tilskud	721	871	846	899	71
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	3 055	2 465	2 558	2 535	3 302
73 Udsæd	738	701	705	702	445
74 Kunstgødning	484
75 Øko. gødningsstoffer indkøbt	35	57	54	57	...
76 Husdyrgødning	416	298	316	320	651
77 Kemikalier	-	-	-	-	506
81 Energi	261	276	273	260	217
82 Maskinstation	1 394	930	1 006	1 001	762
83 Andre planteprod.omkostninger	134	127	127	99	166
89 Rentebelastning, beholdninger	77	76	77	96	71
119 Dækningsbidrag I	5 504	5 717	5 675	6 778	3 832
92 Omkostninger II	3 223	3 216	3 220	3 125	3 105
93 Arbejdsindsats	1 872	1 767	1 786	1 837	1 744
95 Vedligeholdelse, inventar	319	432	412	350	406
96 Afskrivning, inventar	819	820	817	762	762
97 Rentebelastning, inventar	213	197	205	176	193
120 Dækningsbidrag II	2 281	2 501	2 455	3 653	727
99 Omkostninger III	3 409	3 383	3 394	3 393	3 568
101 Skatter og afgifter	296	321	317	285	381
103 Forsikringer	172	162	164	147	153
104 Diverse omkostninger	386	362	372	373	319
106 Vedl. og afskr., bygninger	475	458	460	494	430
107 Vedl. og afskr., grundforb.	112	75	83	76	120
108 Rentebelastning, bygninger	819	768	777	796	770
109 Rentebelastning, jord	1 149	1 237	1 221	1 222	1 395
111 Omkostninger i alt	9 687	9 064	9 172	9 053	9 975
121 Nettooverskud	- 1 128	- 882	- 939	260	- 2 841
123 Lønningsevne	746	885	851	2 097	- 1 098
124 Lønningsevne, kr./time	51	64	61	139	- 81

¹⁾ Resultatet er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 5,0-60,9 ha korn

²⁾ Inkl. bedrifter under 5 ha med korn.

Tabel 16 Omlagte økologiske bedrifter: Vårbyg, hvede og rug

Organic holdings: Spring barley, wheat, and rye

	-----Vårbyg-----		----- Hvede -----		----- Rug -----	
	Øko.	Konv. ¹⁾	Øko.	Konv. ¹⁾	Øko.	Konv. ¹⁾
1 Antal bedrifter	594	7 817	269	5 065	225	1 324
2 Stikprøve	130	498	57	321	43	113
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----					
4 Areal, ha	18,5	18,3	17,1	17,3	12,0	12,0
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	34,4	50,3	41,4	67,7	38,6	50,0
16 Produktpris, kr. pr. hkg	127	81	133	76	112	72
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	13,0	11,8	16,5	14,9	13,7	11,7
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----					
39 Landbrugsaktiver, primo	45 731	49 850	54 916	54 732	49 797	45 892
40 Lagerbeholdninger	2 337	1 882	2 373	2 840	716	1 419
43 Inventar	4 980	4 545	5 018	5 544	5 978	5 177
45 Bygninger	18 762	18 273	24 225	20 229	19 224	16 632
46 Jord inkl. Jordbeholdninger	19 653	25 150	23 301	26 120	23 879	22 665
PRODUKTIONSVÆRDI						
49 Produktionsværdi, i alt	7 950	6 980	9 158	8 053	7 917	6 425
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 384	4 069	5 493	5 118	4 340	3 614
52 Biprodukt, planteproduktion	435	504	347	504	305	377
57 Tilskud i alt	3 131	2 407	3 318	2 431	3 272	2 434
OMKOSTNINGER						
72 Omkostninger I	2 546	3 006	2 960	3 616	2 068	2 749
73 Udsæd	719	434	807	465	544	474
74 Kunstgødning	.	472	.	518	.	432
75 Økologiske gødningsstoffer indkøbt	65	...	26	...	50	...
76 Husdyrgødning	318	606	274	651	267	565
77 Kemikalier	.	392	.	726	.	452
81 Energi	267	208	272	237	231	165
82 Maskinstation	942	662	1 349	753	853	452
83 Andre planteproduktionsomk.	142	157	137	152	94	152
89 Rentebelastning, beholdninger	93	75	95	114	29	57
119 Dækningsbidrag I	5 404	3 974	6 198	4 437	5 849	3 676
92 Omkostninger II	2 949	2 739	3 588	3 558	3 522	2 774
93 Arbejdsindsats	1 643	1 500	2 104	1 905	1 722	1 471
95 Vedligeholdelse, inventar	357	362	447	514	567	355
96 Afskrivning, inventar	750	695	836	917	994	741
97 Rentebelastning, inventar	199	182	201	222	239	207
120 Dækningsbidrag II	2 455	1 235	2 610	879	2 327	902
99 Omkostninger III	3 251	3 528	3 442	3 697	3 736	3 229
101 Skatter og afgifter	289	393	348	404	363	322
103 Forsikringer	157	140	184	165	158	119
104 Diverse omkostninger	372	304	323	291	421	238
106 Vedl. og afskr., bygninger	436	419	507	445	476	387
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	84	114	68	116	90	123
108 Rentebelastning, bygninger	748	733	822	810	757	671
109 Rentebelastning, jord	1 165	1 425	1 190	1 466	1 471	1 369
111 Omkostninger i alt	8 746	9 273	9 990	10 871	9 326	8 752
121 Nettooverskud	- 796	-2 293	- 832	-2 818	-1 409	-2 327
123 Lønningsevne	- 796	-2 293	- 832	-2 818	-1 409	-2 327
124 Lønningsevne, kr./time	65	- 67	77	- 61	23	- 73

¹⁾ Result. er baseret på konventionelle heltidsbedrifter m. 5,0-37,9 ha vårbyg, 5,0-32,9 ha hvede og 5,0-26,9 ha rug.

Tabel 17 Omlagte økologiske bedrifter: Sædskiftegræs og helsæd

Organic holdings: Grass in rotation and silage cereals

	----- Sædskiftegræs -----		----- Helsæd -----	
	Økologisk	Konv. ¹⁾	Økologisk	Konv. ¹⁾
1 Antal bedrifter	809	2 567	766	2 553
2 Stikprøve	174	193	168	195
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----			
4 Areal, ha	32,8	20,4	27,0	20,8
13 Høstudbytte, FE pr. ha	5 482	6 852	4 013	5 183
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	5,9	5,8	8,4	8,2
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----			
39 Landbrugsaktiver, primo	33 643	35 007	34 304	39 736
40 Lagerbeholdninger	2 181	2 392	3 594	4 315
43 Inventar	3 751	4 338	4 077	5 347
45 Bygninger	7 807	7 932	8 206	9 106
46 Jord inkl. jordbeholdninger	19 904	20 345	18 427	20 968
OMKOSTNINGER				
72 Omkostninger I	3 182	3 977	4 860	5 761
73 Udsæd	287	158	961	619
74 Kunstgødning	.	475	.	457
75 Økologiske gødningsstoffer indkøbt	35	...	29	...
76 Husdyrgødning	993	1 482	827	1 398
77 Kemikalier	.	36	.	324
81 Energi	203	210	291	325
82 Maskinstation	1 443	1 361	2 305	2 138
83 Andre planteproduktionsomkostninger	134	159	303	327
89 Rentebelastning, beholdninger	87	96	144	173
92 Omkostninger II	2 040	2 124	2 436	2 708
93 Arbejdsindsats	745	736	1 047	1 029
95 Vedligeholdelse, inventar	545	535	571	637
96 Afskrivning, inventar	600	679	655	828
97 Rentebelastning, inventar	150	174	163	214
99 Omkostninger III	2 450	2 411	2 721	2 646
101 Skatter og afgifter	289	297	294	325
103 Forsikringer	96	96	113	113
104 Diverse omkostninger	220	198	237	234
106 Vedl. og afskr., bygninger	242	222	269	261
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	106	106	99	120
108 Rentebelastning, bygninger	312	320	317	369
109 Rentebelastning, jord	1 185	1 172	1 392	1 224
111 Omkostninger i alt	7 672	8 512	10 017	11 115
57 Tilskud i alt	569	50	2 892	2 381
112 Nettoomkostninger	7 103	8 462	7 125	8 734
GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE	----- øre pr. FE . DKK per 100 feed units -----			
113 Omkostninger I	58	58	121	111
114 Omkostninger II	37	31	61	52
115 Omkostninger III	45	35	68	51
116 Omkostninger i alt	140	124	250	214
117 Tilskud	10	1	72	46
118 Nettoomkostninger	130	123	178	169

¹⁾ Resultaterne er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 55 - 125 årskøer

Tabel 18.1 Omlagte øko. bedrifter: Malkekøer og opdræt. Foderforbrug, arbejdstimer m.v.

Organic holdings: Dairy cows and breeding cattle. Feed consumption, labour input, etc

	Økologisk -----				Konventionel ¹⁾
	Antal køer -----		Alle -----		
	-79	80+	2002	2001	2002
1 Antal bedrifter	300	341	641	707	2 947
2 Stikprøve	47	104	151	162	224
3 Dyr, antal	56,2	110,7	85,2	84,8	85,2
10 Årsopdræt pr. ko	1,07	0,97	1,00	1,00	0,98
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	6 527	7 122	6 938	6 801	8 019
17 Mælkepris, kr. pr. kg EKM	2,82	2,82	2,82	2,83	2,42
AREALANVENDELSE	----- ha pr. årsko . ha per cow -----				
23 Areal med grovfoder	0,89	0,94	0,93	0,98	0,64
24 Fodderroer	-	-	-	-	0,01
25 Græs	0,64	0,65	0,65	0,69	0,33
26 Majs og helsæd	0,25	0,29	0,28	0,29	0,31
FODERFORBRUG	----- FE pr. årsko . feed units per cow -----				
27 Foderforbrug i alt, FE	7 400	7 472	7 449	7 518	8 047
28 Korn og kraftfoder	1 877	2 211	2 107	1 767	2 794
29 Melasse, mask, roepiller m.v.	102	88	92	172	568
30 Indkøbt grovfoder	1 140	767	883	504	324
31 Halm og andre biprodukter	248	215	225	214	203
32 Hjemmeavlede roer inkl. top	0	16	11	8	110
33 Hjemmeavlet græs	2 975	2 837	2 879	3 418	1 795
34 Hjemmeavlet majs og helsæd	1 058	1 338	1 252	1 435	2 253
ARBEJDSTIMER	----- timer pr. årsko . hours per cow -----				
35 Arbejdsindsats, timer	53,3	41,0	44,8	47,0	42,2
37 Staldtimer	47,1	35,7	39,2	40,5	37,5
38 Grovfodertimer	6,2	5,3	5,6	6,5	4,7
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	94 078	91 090	92 012	92 634	85 655
40 Lagerbeholdninger	249	231	236	235	254
42 Besætning	7 870	7 459	7 586	8 446	7 237
43 Inventar	5 163	4 768	4 890	4 728	4 773
44 Mælkekvote	20 686	19 130	19 611	19 253	22 119
45 Bygninger	29 696	28 383	28 788	27 608	27 559
48 Grovfoder	30 414	31 119	30 901	32 364	23 713

¹⁾ Resultaterne er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 55 - 125 årskøer

Tabel 18.2 Omlagte øko. bedrifter: Malkekøer og opdræt. Produktionsværdi og omkostninger

Organic holdings: Dairy cows and breeding cattle. Output and costs.

	----- Økologisk -----		----- Konventionel ¹⁾ -----		
	----- Antal køer ----- -79	----- 80+ -----	----- Alle ----- 2002	----- 2001 ----- 2002	
PRODUKTIONSVÆRDI	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----				
49 Produktionsværdi, i alt	22 640	24 428	23 874	23 557	23 109
53 Mælk	18 420	20 117	19 592	19 230	19 430
55 Værdi af tilvækst	1 556	1 629	1 606	1 468	1 352
56 Husdyrgødning	1 008	1 050	1 038	1 073	1 120
58 Specifikke tilskud	187	171	176	129	218
59 Generelle tilskud	284	211	233	270	231
60 Tilskud vedrørende grovfoder	1 185	1 250	1 229	1 387	758
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	10 825	11 083	11 004	10 769	11 201
79 Korn og kraftfoder	4 040	4 657	4 466	4 392	4 418
80 Indkøbt grovfoder	1 399	988	1 116	907	1 111
84 Dyrlæge og medicin	502	498	499	449	622
86 Inseminering	250	288	277	253	357
87 Kontrolomkostninger	184	171	175	166	172
88 Andre husdyromkostninger	202	208	206	200	252
81 Energi	477	433	447	445	531
82 Maskinstation	282	293	289	299	276
90 Rentebelastning, besætning og beholdninger	325	308	313	347	300
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	3 164	3 239	3 216	3 311	3 162
119 Dækningsbidrag I	11 815	13 345	12 870	12 788	11 908
92 Omkostninger II	9 717	8 207	8 674	8 917	7 999
93 Arbejdsindsats	5 958	4 468	4 928	4 959	4 716
95 Vedligeholdelse, inventar	700	714	710	657	671
96 Afskrivning, inventar	935	846	873	905	855
97 Rentebelastning, inventar	207	191	196	189	191
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 917	1 988	1 967	2 207	1 566
120 Dækningsbidrag II	2 098	5 138	4 196	3 871	3 909
99 Omkostninger III	5 927	5 753	5 806	5 901	5 208
102 Energijaftgift	50	51	50	52	49
103 Forsikringer	261	214	229	230	226
104 Diverse omkostninger	487	368	405	388	380
106 Vedl. og afskr., bygninger	980	1 033	1 017	997	956
108 Rentebelastning, bygninger	2 031	1 929	1 960	1 906	2 008
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	2 118	2 158	2 145	2 328	1 589
111 Omkostninger i alt	26 469	25 043	25 484	25 587	24 408
121 Nettooverskud	- 3 829	- 615	- 1 610	- 2 030	- 1 299
123 Lønningsevne	2 910	4 515	4 019	3 709	4 007
124 Lønningsevne, kr./time	55	110	90	79	95

¹⁾ Resultatet er baseret på konventionelle heltidsbedrifter med 55 - 125 årskøer

Tabel 19 Alle bedrifter: Vårbyg. 1998-2002

All holdings: Spring barley

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	19 204	18 676	18 532	18 337	17 359
2 Stikprøve	898	1 081	1 186	1 220	1 246
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	19,6	21,0	22,6	22,7	29,1
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	51,4	50,4	53,2	53,4	49,5
16 Produktpris, kr. pr. hkg	87	87	88	91	85
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	13,3	12,9	12,2	12,3	11,6
LANDBRUGSAKTIVER	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	37 366	40 432	42 209	47 381	49 841
40 Lagerbeholdninger	2 202	1 804	1 901	2 434	2 211
43 Inventar	4 192	4 931	4 639	4 806	4 803
45 Bygninger	14 509	15 855	16 162	17 135	18 105
46 Jord inkl. jordbeholdninger	16 461	17 843	19 507	23 006	24 721
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	7 152	7 115	7 481	7 765	7 054
51 Hovedprodukt, planteproduktion	4 468	4 400	4 689	4 840	4 195
52 Biprodukt, planteproduktion	460	468	456	453	443
57 Tilskud i alt	2 224	2 247	2 336	2 472	2 416
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 683	2 480	2 452	2 813	2 724
73 Udsæd	429	418	417	436	437
74 Kunstgødning	578	467	440	578	498
76 Husdyrgødning	419	393	382	512	491
77 Kemikalier	364	345	339	349	388
81 Energi	153	180	242	233	220
82 Maskinstation	496	454	440	469	467
83 Andre planteproduktionsomkostninger	156	151	116	139	135
89 Rentebelastning, beholdninger	88	72	76	97	88
119 Dækningsbidrag I	4 469	4 635	5 029	4 952	4 330
92 Omkostninger II	2 679	2 798	2 733	2 906	2 785
93 Arbejdsindsats	1 459	1 507	1 468	1 536	1 483
95 Vedligeholdelse, inventar	339	367	377	391	384
96 Afskrivning, inventar	713	727	702	787	726
97 Rentebelastning, inventar	168	197	186	192	192
120 Dækningsbidrag II	1 790	1 837	2 296	2 046	1 545
99 Omkostninger III	2 725	2 941	3 103	3 350	3 523
101 Skatter og afgifter	253	242	267	352	377
103 Forsikringer	138	141	135	138	141
104 Diverse omkostninger	246	249	263	287	289
106 Vedl. og afskr., bygninger	411	439	444	433	415
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	105	128	120	108	130
108 Rentebelastning, bygninger	580	632	644	680	713
109 Rentebelastning, jord	992	1 110	1 230	1 352	1 458
111 Omkostninger i alt	8 087	8 219	8 288	9 069	9 032
121 Nettooverskud	- 935	- 1 104	- 807	- 1 304	- 1 978
123 Lønningsevne	521	404	659	229	- 496
124 Lønningsevne, kr./time	39	31	54	19	- 43

Tabel 20 Alle bedrifter: Hvede. 1998-2002

All holdings: Wheat

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	16 523	14 563	14 769	14 938	12 893
2 Stikprøve	846	892	949	1 026	970
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	29,2	29,7	31,8	33,3	36,4
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	74,1	71,4	75,3	75,6	73,1
16 Produktpris, kr. pr. hkg	81	84	83	85	78
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	15,8	15,1	14,4	14,5	14,0
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	45 561	49 052	51 119	56 177	60 837
40 Lagerbeholdninger	2 741	2 586	2 919	3 367	4 074
43 Inventar	5 603	6 130	5 954	6 246	6 369
45 Bygninger	17 700	18 919	19 177	20 063	22 147
46 Jord inkl. jordbeholdninger	19 517	21 417	23 069	26 502	28 247

49 Produktionsværdi, i alt	8 701	8 788	9 155	9 511	8 616
51 Hovedprodukt, planteproduktion	5 974	5 986	6 277	6 458	5 671
52 Biprodukt, planteproduktion	514	569	561	585	535
57 Tilskud i alt	2 213	2 233	2 317	2 468	2 410

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 975	2 912	2 950	3 373	3 360
73 Udsæd	394	376	375	393	455
74 Kunstgødning	593	504	471	634	580
76 Husdyrgødning	439	418	427	580	515
77 Kemikalier	640	685	657	665	743
81 Energi	181	210	301	290	263
82 Maskinstation	489	493	488	533	509
83 Andre planteproduktionsomkostninger	129	123	114	143	132
89 Rentebelastning, beholdninger	110	103	117	135	163
119 Dækningsbidrag I	5 726	5 876	6 205	6 138	5256

92 Omkostninger II	3 497	3 522	3 502	3 733	3 625
93 Arbejdsindsats	1 749	1 768	1 736	1 807	1 776
95 Vedligeholdelse, inventar	521	523	547	572	556
96 Afskrivning, inventar	1 003	986	981	1 104	1 038
97 Rentebelastning, inventar	224	245	238	250	255
120 Dækningsbidrag II	2 229	2 354	2 703	2 405	1 631

99 Omkostninger III	3 208	3 351	3 492	3 832	3 995
101 Skatter og afgifter	317	291	312	412	444
103 Forsikringer	172	164	158	158	167
104 Diverse omkostninger	253	257	256	272	284
106 Vedl. og afskr., bygninger	470	475	477	474	472
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	107	132	118	126	132
108 Rentebelastning, bygninger	695	746	761	793	869
109 Rentebelastning, jord	1 194	1 286	1 410	1 597	1 627
111 Omkostninger i alt	9 680	9 785	9 944	10 938	10 980
121 Nettooverskud	- 979	- 997	- 789	- 1 427	- 2 364
123 Lønningsevne	770	770	943	381	- 587
124 Lønningsevne, kr./time	49	51	65	26	- 42

Tabel 21 Alle bedrifter: Sukkerroer til fabrik. 1998-2002

All holdings: Sugar beet

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾
1 Antal bedrifter	3 846	3 267	3 449	3 874	3 565
2 Stikprøve	205	217	228	255	260
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	14,0	13,9	13,3	12,8	12,9
12 Høstudbytte, hkg pr. ha	479,0	543,3	541,4	533,6	92,8
16 Produktpris, kr. pr. hkg	36	32	36	37	199
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	38,4	36,2	37,1	36,4	36,1
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	43 574	51 320	53 136	58 469	60 149
40 Lagerbeholdninger	361	256	289	337	319
43 Inventar	8 730	8 361	8 512	8 444	8 049
45 Bygninger	12 014	17 300	16 976	17 875	18 272
46 Jord inkl. jordbeholdninger	22 469	25 402	27 360	31 813	33 507

49 Produktionsværdi	17 722	17 906	19 898	20 104	18 702
51 Hovedprodukt, planteproduktion	17 296	17 492	19 434	19 667	18 434
52 Biprodukt, planteproduktion	381	354	421	397	223
57 Tilskud i alt	45	60	43	40	45

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	5 108	5 245	5 279	5 757	5 996
73 Udsæd	1 021	1 084	1 112	1 116	1 183
74 Kunstgødning	570	554	541	699	621
76 Husdyrgødning	604	548	521	686	700
77 Kemikalier	1 801	1 768	1 680	1 639	1 819
81 Energi	320	392	579	536	491
82 Maskinstation	609	740	650	843	956
83 Andre planteproduktionsomkostninger	169	149	184	225	213
89 Rentebelastning, beholdninger	14	10	12	13	13
119 Dækningsbidrag I	12 614	12 661	14 619	14 347	12 706

92 Omkostninger II	7 291	7 152	7 416	7 805	7 730
93 Arbejdsindsats	4 222	4 195	4 438	4 513	4 646
95 Vedligeholdelse, inventar	1 179	1 146	1 174	1 292	1 253
96 Afskrivning, inventar	1 541	1 477	1 464	1 662	1 509
97 Rentebelastning, inventar	349	334	340	338	322
120 Dækningsbidrag II	5 323	5 509	7 203	6 542	4 976

99 Omkostninger III	3 733	3 979	4 135	4 564	4 779
101 Skatter og afgifter	454	361	408	538	575
103 Forsikringer	244	240	244	261	266
104 Diverse omkostninger	719	720	737	768	824
106 Vedl. og afskr., bygninger	393	418	420	419	413
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	124	140	130	99	138
108 Rentebelastning, bygninger	464	669	669	698	715
109 Rentebelastning, jord	1 335	1 431	1 527	1 781	1 848
111 Omkostninger i alt	16 132	16 376	16 830	18 126	18 505
121 Nettooverskud	1 590	1 530	3 068	1 978	197
123 Lønningsevne	5 812	5 724	7 502	6 491	4 844
124 Lønningsevne, kr./time	151	158	202	178	134

¹⁾ Sukkerroer til fabrik er fra 2002 opgjort i hkg polsukker. For tidligere år er i hkg rod

Tabel 22 Alle bedrifter: Sædskiftegræs. 1998-2002

All holdings: Grass in rotation

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	12 119	11 250	10 443	9 678	9 031
2 Stikprøve	524	635	662	653	642
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
4 Areal, ha	13,3	14,9	15,4	16,6	17,2
13 Høstudbytte, FE pr. ha	7 203	6 847	6 862	7 007	6 585
36 Arbejdsindsats, timer pr. ha	9,0	8,9	8,4	8,1	7,5
	----- kr. pr. ha . DKK per ha -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	24 972	27 076	29 813	32 824	34 088
40 Lagerbeholdninger	1 506	1 655	1 942	2 018	2 227
43 Inventar	3 570	3 699	3 778	3 731	3 721
45 Bygninger	5 239	6 506	6 965	7 351	7 613
46 Jord inkl. jordbeholdninger	14 657	15 216	17 127	19 724	20 528

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	3 015	2 923	2 977	3 653	3 638
73 Udsæd	158	154	154	171	179
74 Kunstgødning	476	390	336	435	372
76 Husdyrgødning	1 026	1 000	998	1 388	1 361
77 Kemikalier	27	23	23	25	29
81 Energi	148	166	228	223	210
82 Maskinstation	1 010	1 008	1 032	1 196	1 252
83 Andre planteproduktionsomkostninger	110	116	128	134	146
89 Rentebelastning, beholdninger	60	66	78	81	89

92 Omkostninger II	2 306	2 335	2 292	2 290	2 206
93 Arbejdsindsats	985	1 026	1 001	999	953
95 Vedligeholdelse, inventar	506	528	515	498	512
96 Afskrivning, inventar	672	633	625	644	592
97 Rentebelastning, inventar	143	148	151	149	149

99 Omkostninger III	1 875	2 002	2 168	2 322	2 412
101 Skatter og afgifter	205	206	226	286	297
103 Forsikringer	87	97	96	99	99
104 Diverse omkostninger	150	165	187	204	206
106 Vedl. og afskr., bygninger	230	243	245	218	215
107 Vedl. og afskr., grundforbedringer	103	106	114	105	108
108 Rentebelastning, bygninger	220	270	284	298	306
109 Rentebelastning, jord	880	915	1 016	1 112	1 181

111 Omkostninger i alt	7 196	7 260	7 437	8 265	8 256
57 Tilskud i alt	120	178	172	159	135

112 Nettoomkostninger	7 076	7 082	7 265	8 106	8 121
	----- øre pr. FE . DKK 100 per FU -----				
113 Omkostninger I	42	43	43	52	55
114 Omkostninger II	32	34	33	33	34
115 Omkostninger III	26	29	32	33	37
116 Omkostninger i alt	100	106	108	118	125
117 Tilskud	2	3	3	2	2
118 Nettoomkostninger	98	103	106	116	123

Tabel 23 Alle bedrifter: Malkeskøer og opdræt. 1998-2002

All holdings: Dairy cows and breeding cattle

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	10 876	10 047	9 353	9 083	8 125
2 Stikprøve	523	602	634	624	612
3 Dyr, antal	60,6	62,8	66,6	68,1	73,0
	----- gns. pr. årsko . average per cow -----				
14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko	7 125	7 312	7 305	7 405	7 672
27 Foderforbrug i alt, FE	7 589	7 641	7 670	7 943	7 959
23 Areal med grovfoder	0,63	0,66	0,66	0,68	0,66
35 Arbejdsindsats, timer	50,9	50,2	48,7	48,2	44,8
	----- kr. pr. årsko . DKK per cow -----				
39 Landbrugsaktiver, primo	42 225	51 532	54 039	60 608	61 944
PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	20 722	20 340	20 779	21 942	22 515
53 Mælk	17 099	16 896	17 253	18 268	18 818
55 Værdi af tilvækst	1 929	1 735	1 759	1 454	1 438
56 Husdyrgødning	855	791	794	1 109	1 108
57 Tilskud i alt	255	264	309	370	414
60 Tilskud vedrørende grovfoder	584	654	664	741	737
OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	9 437	9 380	9 548	10 786	11 029
79 Korn og kraftfoder	3 938	3 768	3 861	4 311	4 478
80 Indkøbt grovfoder	1 019	1 020	1 040	1 079	1 081
84 Dyrlæge og medicin	509	557	539	566	592
86 Inseminering	275	302	301	293	321
87 Kontrolomkostninger	144	140	145	165	166
88 Andre husdyromkostninger	346	360	389	483	489
81 Energi	226	222	246	275	276
82 Maskinstation	191	202	204	230	255
90 Rentebelastning, besætning og behold.	342	349	348	351	313
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	2 447	2 460	2 475	3 033	3 058
119 Dækningsbidrag I	11 285	10 960	11 231	11 156	11 486
92 Omkostninger II	8 004	8 379	8 303	8 557	8 234
93 Arbejdsindsats	4 792	4 987	5 028	5 157	4 976
95 Vedligeholdelse, inventar	592	639	630	639	662
96 Afskrivning, inventar	646	753	744	815	789
97 Rentebelastning, inventar	160	168	169	175	181
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	1 814	1 832	1 732	1 771	1 626
120 Dækningsbidrag II	3 281	2 581	2 928	2 599	3 252
99 Omkostninger III	3 865	4 511	4 697	5 137	5 250
102 Energiafgift	37	42	47	48	48
103 Forsikringer	242	243	234	232	234
104 Diverse omkostninger	291	314	348	377	385
106 Vedl. og afskr., bygninger	788	896	910	938	942
108 Rentebelastning, bygninger	1 256	1 614	1 684	1 926	2 007
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	1 251	1 402	1 474	1 616	1 634
111 Omkostninger i alt	21 306	22 270	22 548	24 480	24 513
121 Nettooverskud	- 584	- 1 930	- 1 769	- 2 538	- 1 998
123 Lønningsevne	4 970	3 854	3 993	3 360	3 648
124 Lønningsevne, kr./time	98	77	82	70	81

Tabel 24 Alle bedrifter: Slagtekalve. 1998-2002

All holdings: Fat calves

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	11 646	9 516	8 499	8 144	7 367
2 Stikprøve	493	530	500	465	429
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
9 Producerede slagtekalve, stk	25,2	28,8	39,3	36,6	48,0
	----- gns. pr. kalv . average per calf -----				
15 Tilvækst pr. produceret dyr, kg	364	352	322	339	307
27 Foderforbrug i alt, FE	1 877	1 785	1 656	1 680	1 674
35 Arbejdsindsats, timer	8,0	7,8	7,5	6,7	6,8
	----- kr. pr. kalv . DKK per calf -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	10 068	10 904	10 608	11 499	11 337
40 Lagerbeholdninger	37	26	27	51	48
42 Besætning	2 470	2 449	2 791	2 547	1 980
43 Inventar	553	544	452	565	547
45 Bygninger	5 488	6 446	5 876	6 983	7 260
48 Grovfoder	1 520	1 439	1 462	1 353	1 502

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	3 734	3 469	3 536	4 130	4 320
55 Værdi af tilvækst	2 963	2 809	2 544	2 466	2 052
56 Husdyrgødning	148	130	119	201	196
57 Tilskud i alt	623	530	873	1 463	2 072

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	2 648	2 518	2 296	2 547	2 562
79 Korn og kraftfoder	1 948	1 850	1 642	1 877	1 874
80 Indkøbt grovfoder	158	170	152	169	190
84 Dyrlæge og medicin	86	85	81	77	91
85 Diverse husdyromkostninger	57	54	61	68	77
81 Energi	37	43	39	44	44
82 Maskinstation	42	41	39	52	53
90 Rentebelastning, besætning og behold.	100	99	113	104	81
91 Omkostninger I vedr. grovfoder	220	176	169	156	152
119 Dækningsbidrag I	1 086	951	1 240	1 583	1 758

92 Omkostninger II	1 163	1 171	1 131	1 084	1 108
93 Arbejdsindsats	780	821	832	767	793
95 Vedligeholdelse, inventar	91	79	69	79	89
96 Afskrivning, inventar	80	86	71	96	90
97 Rentebelastning, inventar	22	22	18	23	22
98 Omkostninger II vedr. grovfoder	190	163	141	119	114
120 Dækningsbidrag II	- 77	- 220	109	499	650

99 Omkostninger III	624	649	652	686	689
100 Diverse inkl. afgifter	115	117	123	127	128
106 Vedl. og afskr., bygninger	166	164	171	177	166
108 Rentebelastning, bygninger	227	263	237	282	288
110 Omkostninger III vedr. grovfoder	116	105	121	100	107

111 Omkostninger i alt	4 435	4 338	4 079	4 317	4 359
121 Nettooverskud	- 701	- 869	- 543	- 187	- 39
123 Lønningsevne	172	34	370	635	806
124 Lønningsevne, kr./time	22	4	49	95	119

Tabel 25 Alle bedrifter: Søer og smågrise. 1998-2002

All holdings: Sows and weaners

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	7 027	6 157	5 390	4 806	4 390
2 Stikprøve	388	421	394	407	388
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
3 Dyr, antal	150,7	158,9	173,7	212,7	226,7
	----- gns. pr. so . average per sow -----				
11 Producerede smågrise pr. so	20,9	21,3	21,5	21,9	22,3
27 Foderforbrug i alt, FE	2 528	2 457	2 414	2 501	2 497
35 Arbejdsindsats, timer	12,0	11,2	10,9	11,1	10,9
	----- kr. pr. so . DKK per sow -----				
LANDBRUGSAKTIVER					
39 Landbrugsaktiver, primo	14 440	14 055	15 518	17 360	18 405
40 Lagerbeholdninger	168	147	169	198	202
42 Besætning	3 363	2 240	2 837	3 872	3 669
43 Inventar	2 987	2 761	2 538	2 700	2 942
45 Bygninger	7 922	8 907	9 974	10 591	11 592

PRODUKTIONSVÆRDI					
49 Produktionsværdi, i alt	6 090	6 115	8 367	10 166	8 117
55 Værdi af tilvækst	5 816	5 882	8 113	9888	7 862
56 Husdyrgødning	187	161	191	221	208
57 Tilskud i alt	87	72	63	57	47

OMKOSTNINGER					
72 Omkostninger I	4 159	3 985	4 301	4 770	4 890
78 Foder	3 161	3 014	3 198	3 487	3 579
84 Dyrlæge og medicin	282	275	318	341	364
85 Diverse husdyromkostninger	328	332	367	431	445
81 Energi	184	194	223	246	250
82 Maskinstation	63	75	75	102	97
90 Rentebelastning, besætning og behold.	141	95	120	163	155
119 Dækningsbidrag I	1 931	2 130	4 066	5 396	3 227

92 Omkostninger II	2 117	2 077	2 129	2 309	2 256
93 Arbejdsindsats	1 318	1 306	1 317	1 406	1 390
95 Vedligeholdelse, inventar	195	201	239	262	232
96 Afskrivning, inventar	485	460	471	533	516
97 Rentebelastning, inventar	119	110	102	108	118
120 Dækningsbidrag II	- 186	53	1 937	3 087	971

99 Omkostninger III	965	1 029	1 105	1 155	1 220
102 Energiafgift	31	35	38	40	41
103 Forsikringer	76	72	72	72	77
104 Diverse omkostninger	124	127	140	150	158
106 Vedl. og afskr., bygninger	417	440	462	475	488
108 Rentebelastning, bygninger	317	355	393	418	456
111 Omkostninger i alt	7 241	7 091	7 535	8 234	8 366
121 Nettooverskud	- 1 151	- 976	832	1 932	- 249

123 Lønningsevne	163	327	2 151	3 339	1 138
124 Lønningsevne, kr./time	14	29	197	301	104

Tabel 26 Alle bedrifter: Slagtesvin. 1998-2002

All holdings: Baconers

	1998	1999	2000	2001	2002
1 Antal bedrifter	12 453	10 963	10 258	9 652	8 708
2 Stikprøve	631	681	701	698	685
	----- gns. pr. bedrift . average per holding -----				
8 Producerede slagtesvin, stk	1 571	1 813	1 937	2 246	2452
	----- gns. pr. slagtesvin . average per baconer -----				
27 Foderforbrug i alt, FE	217,8	209,4	206,5	209,7	207,0
35 Arbejdsindsats, timer	0,47	0,44	0,42	0,42	0,40
	----- kr. pr. slagtesvin . DKK per baconer -----				
LANDBRUGSAKTIVER	735,6	729,0	798,1	870,3	924,6
39 Landbrugsaktiver, primo	9,0	7,9	9,2	11,8	12,4
40 Lagerbeholdninger	163,1	109,0	127,7	169,0	168,8
42 Besætning	102,9	101,4	96,3	95,1	100,4
43 Inventar	460,5	510,7	564,9	594,4	642,9
45 Bygninger					

PRODUKTIONSVÆRDI	338,8	332,1	397,4	467,4	376,5
49 Produktionsværdi, i alt	322,9	317,8	382,6	449,2	359,4
55 Værdi af tilvækst	12,0	10,6	11,4	15,3	14,5
56 Husdyrgødning	3,9	3,7	3,4	2,9	2,6
57 Tilskud i alt					

OMKOSTNINGER	279,7	260,7	269,5	296,4	286,8
72 Omkostninger I	252,2	233,7	239,5	260,9	251,4
78 Foder	4,2	3,8	4,3	4,8	4,9
84 Dyr læge og medicin	7,3	7,7	7,9	9,4	9,9
85 Diverse husdyromkostninger	5,2	6,7	7,9	8,4	8,0
81 Energi	3,9	4,1	4,4	5,7	5,4
82 Maskinstation	6,9	4,7	5,5	7,2	7,2
90 Rentebelastning, besætning og behold.					
119 Dækningsbidrag I	59,1	71,4	127,9	171,0	89,7

92 Omkostninger II	80,9	80,1	80,1	84,2	82,3
93 Arbejdsindsats	51,1	50,7	49,9	52,6	51,6
95 Vedligeholdelse, inventar	8,8	8,9	9,9	10,1	9,8
96 Afskrivning, inventar	16,9	16,4	16,4	17,7	16,9
97 Rentebelastning, inventar	4,1	4,1	3,9	3,8	4,0
120 Dækningsbidrag II	- 21,8	- 8,7	47,8	86,8	7,4

99 Omkostninger III	52,1	55,4	59,0	61,4	64,5
100 Diverse inkl. afgifter	13,0	13,4	14,3	15,1	15,4
106 Vedl. og afskr., bygninger	20,7	21,6	22,3	22,8	23,8
108 Rentebelastning, bygninger	18,4	20,4	22,4	23,5	25,3
111 Omkostninger i alt	412,7	396,2	408,6	442,0	433,6

121 Nettooverskud	- 73,9	- 64,1	- 11,2	25,4	- 57,1

123 Lønningsevne	- 23,2	- 13,2	39,1	78,0	- 5,7

124 Lønningsevne, kr./time	- 49	- 30	93	186	- 14

Grundmateriale og beregningsmetoder

I dette afsnit er materialegrundlaget og principperne for omregning af driftsregnskaber til driftsgrensregnskaber kort beskrevet. For en mere fyldestgørende information henvises til FØI's hjemmeside: www.foi.dk, under Data og statistik, Landbrugets driftsgrene.

Anvendte principper og metoder ved fremstilling af statistikken er detaljeret beskrevet i kompendiet "Beregningsmetoder og fordelingsprincipper – Serie B, Økonomien i landbrugets driftsgrene, 2002". Kompendiet kan ses på FØI's hjemmeside.

Regnskabsmateriale

Ved udarbejdelsen af statistikken er der taget udgangspunkt i det regnskabsmateriale, som er anvendt ved fremstillingen af "Landbrugsstatistik, 2002, Serie A nr. 87" og "Regnskabsstatistik for økologisk jordbrug 2002, Serie G nr. 7". Serie B bygger dog kun på regnskaber fra **heltidsbedrifter**, dvs. bedrifter, hvor den årlige standardarbejdsindsats udgør mindst 1.665 timer (svarende til 1 årsværk). Alle regnskaberne er kalenderårsregnskaber.

Stikprøven for serie B 2002 er på 1.499 bedrifter, som repræsenterer en population på 20.787 bedrifter, mod 1.491 bedrifter for 2001, som repræsenterede en population på 22.139 bedrifter.

Stikprøven for de økologiske heltidsbedrifter udgør 201 bedrifter, som repræsenterer en population på 970 enheder mod 196 bedrifter for 2001, som repræsenterede en population på 988 bedrifter. Ved udvælgelsen af stikprøven er en omlagt økologisk bedrift defineret som en bedrift, der har været omlagt i hele regnskabsåret og hvor hele årets produktion er markedsført til økologiske priser.

Vejningen af materialet er foretaget vha. samme vægte, som anvendes i Serie A nr. 87 og Serie G nr. 7. Der henvises til disse publikationer for en nærmere belysning af udvælgelsesproceduren og materialets repræsentativitet.

Beregning af driftsgrensdata

Ved omregning af det enkelte driftsregnskab til *driftsgrensregnskab* er indsatsfaktorer samt bruttoudbytte og driftsomkostninger fordelt på driftsgrene, dels på grundlag af særskilt udarbejdede nøgletal, dels i henhold til de indberettede regnskabers oplysninger om afgrødearealer og husdyrhold. Omregningen indebærer en beregning af den interne omsætning af grovfoder, biprodukter, husdyr og husdyrgødning, således at driftsgrensregnskaberne udtrykker de enkelte driftsgrenes samlede økonomi. Dette medfører anvendelse af nye variable i forhold til de direkte indberettede variable, og grundlaget for den interne omsætning og de dertil knyttede variable er nærmere beskrevet i kompendiet. Definitionen af de øvrige variable er identisk med de definitioner, som er beskrevet i Serie A nr. 87 og Serie G nr. 7.

Sigtet med beregningerne er at kunne opstille resultater for alle driftsgrene efter nedenstående skitse.

Produktionsoplysninger

Faktorindsats

Produktionsværdi	inkl. direkte tilskud
- <u>Omkostninger I</u>	(Variable omkostninger)
=	Dækningsbidrag I
- <u>Omkostninger II</u>	(Delvis variable omkostninger)
=	Dækningsbidrag II
- <u>Omkostninger III</u>	(Faste omkostninger)
=	Nettooverskud
+ <u>Arbejdsindsats</u>	(Værdi af egen og lønnet arbejdskraft)
=	Lønningsevne

Dog gælder denne opstilling ikke fuldt ud for grovfoderproduktion, hvor hovedsigtet er at vise de forbundne omkostninger.

Omkostninger, øvrige indsats samt tilskud vedrørende grovfoderproduktion er medregnet under de driftsgrene, hvor grovfoderet anvendes, dvs. primært i kvægsektoren. I beregningen af lønningsevnen for husdyrdriftsgrenene indgår følgelig også arbejdsindsatsen og omkostningerne ved grovfoderproduktion.

Til beregning af driftsgrensstatistikken er anvendt nøgletal. Nøgletallene er i betydeligt omfang tilvejebragt ved regressionsanalyser på det indberettede regnskabsmateriale. Ved fordelingerne er der endvidere benyttet normalt og statistik fra landboorganisationerne.

Generelt er der lagt mindre vægt på regressionsanalyserne for de økologiske bedrifter end ved analyserne for de konventionelle bedrifter. Dette skyldes primært, at stikprøven er væsentlig mindre og analyserne derfor mere usikre.

Økologiske bedrifter – sammenligningsgrupper og grupperinger

Tabellerne vedrørende økologisk produktion indeholder også resultater fra tilsvarende konventionelle bedrifter. De konventionelle bedrifter i sammenligningsgrupperne er udvalgt med henblik på optimal mulighed for sammenligning med de omlagte økologiske bedrifter. Hovedkriteriet har været at vise resultater for samme enhedsstørrelser for de respektive driftsgrene. Endvidere er der kun udvalgt bedrifter, hvor brugeralderen er under 55 år, hvilket medfører en gennemsnitsalder, som ligger tæt på gennemsnitsalderen for økologerne. Grunden til den selektive udvælgelse er, at det fra tidligere analyser vides, at fx arbejds effektivitet varierer med driftsgrenens størrelse og brugerens alder.

Der vises ikke særskilte resultater for bedrifter under omlægning til økologisk drift. Disse bedrifter indgår dog sammen med de konventionelle og omlagte bedrifter i tabellerne 19 – 26 for alle bedrifter.

Ordforklaring	Table translations
<p>Læsevejledning: (A1) henviser til Serie A nr. 87 og variabelnummer 1. (55) henviser til Serie Bs variabelnummer 55.</p>	<p>References: (A1) refers to the Series A no. 87 variable 1. (55) refers to the present publication, variable 55.</p>
<p>1 Antal bedrifter. (A1) Det opregnede antal bedrifter med den pågældende driftsgren.</p>	<p>Number of holdings. (A1) The total count of holdings with the relevant line of production.</p>
<p>2 Stikprøve. (A2) Antal regnskaber anvendt i statistikken med den pågældende driftsgren.</p>	<p>Random sample. (A2) The number of accounts used in the statistics for the relevant line of production.</p>
<p>3 Dyr, antal. Produktionsstørrelsen på bedrifter med den pågældende husdyrproduktion.</p>	<p>Number of animals. Animal populations on holdings with the relevant line of production.</p>
<p>4 Areal, ha. Produktionsstørrelsen på bedrifter med den pågældende planteproduktion.</p>	<p>Area in ha. Production area on holdings with the relevant line of production.</p>
<p>DYR 5 Køer, stk. Gennemsnitligt antal årskøer pr. bedrift.</p>	<p>ANIMALS Number of cows. Average number of cows per year per holding.</p>
<p>6 Søer, stk. Gennemsnitligt antal søer pr. bedrift.</p>	<p>Number of sows. Average number of sows per year per holding.</p>
<p>7 Ungkreaturer, stk. Gennemsnitligt antal ungkreaturer pr. bedrift.</p>	<p>Young bovines. Average number of young bovines per year per holding.</p>
<p>8 Producerede slagtesvin, stk. Gennemsnitligt antal producerede slagtesvin pr. bedrift.</p>	<p>Number of slaughter pigs produced. Average number of slaughter pigs produced per holding.</p>
<p>9 Producerede slagtekalve, stk. Gennemsnitligt antal producerede slagtekalve pr. bedrift.</p>	<p>Number of slaughter calves produced. Average number of slaughter calves produced per holding.</p>
<p>10 Årsopdræt pr. ko. Gennemsnitligt antal opdræt pr. ko pr. bedrift.</p>	<p>Annual rearing calves per cow. Average number of rearing cattle produced per cow/holding.</p>
<p>11 Producerede smågrise pr. so. Antal producerede smågrise pr. so, opgjort ved 28 kg.</p>	<p>Annual piglet production per sow. Number of piglets produced per sow, counted at 28 kilos.</p>
<p>UDBYTTE OG PRISER 12 Høstudbytte, hkg pr. ha. Mængdeudbytte af korn, kartofler m.v. i salgsafgrøder.</p>	<p>YIELDS AND PRICES Crop yield, hkg per ha. Yield from grains, potatoes, etc. measured in sales crops.</p>
<p>13 Høstudbytte, FE pr. ha. Udbytte i foderenheder (FE) i grovfoderafgrøder beregnet ved hjælp af amtsvise udbytteoplysninger.</p>	<p>Crop yield, feed units (FU) per ha. Roughage feed unit (FU) yields per ha, calculated from yield reports at county level.</p>
<p>14 Mælkeudbytte, kg EKM pr. ko. Energikorrigeret mælkeudbytte, dvs. omregnet til et "standardmælkeudbytte" ved hjælp af fedt- og proteinprocent.</p>	<p>Standard milk yield, kg per cow. Milk yields, recalculated to an average fat/protein content.</p>

15	Tilvækst, pr. produceret dyr, kg. Produktion af slagtekalve udtrykt i kilo levende vægt.		Yield in kg per animal produced. Production of slaughter calves expressed in kilos of living weight yield.
16	Produktpris, kr. pr. hkg. Der indgår fast pris på internt omsat korn m.v.		Product price, DKK per hkg. Including fixed prices for in-holding turnover on cereals etc.
17	Mælkepris, kr. pr. kg. EKM. Den beregnede mælkepris.		Milk price, DKK per kilo, standard fat/protein. The calculated average grade milk price.
AREALANVENDELSE			
18	Vårbyg. Ha dyrket med vårbyg		Spring barley. Hectares of spring barley.
19	Vinterbyg. Ha dyrket med vinterbyg.		Winter barley. Hectares of winter barley.
20	Hvede. Ha dyrket med hvede.		Wheat. Hectares of wheat.
21	Rug. Ha dyrket med rug.		Rye. Hectares of rye.
22	Havre og andet korn. Ha dyrket med andet korn.		Oats and other cereals. Hectares of other cereals.
23	Areal med grovfoder. Ha dyrket med grovfoder til eget brug på bedriften (24+25+26).		Roughage, hectares. Acreage of roughage for in-holding consumption (24+25+26).
24	Foderroer. Ha dyrket med foderroer.		Fodder beets. Hectares of fodder beets.
25	Græs. Ha dyrket med græs.		Grass. Hectares of grassland.
26	Majs og helsæd. Ha dyrket med majs og helsæd, herunder ærtehelsæd.		Corn and total crops. Hectares of corn and total crops, including pulses.
FODERFORBRUG			
27	Foderforbrug, FE. Foderenheder (FE) pr. produktionsenhed (28+...+34).		FODDER CONSUMPTION Fodder consumption, FU. Feed units (FU) per production unit (28+ ... +34).
28	Korn og kraftfoder. Købt korn og kraftfoder samt hjemmeavlet korn. Omregnet til FE ud fra priser og standardfoderforbrug.		Cereals and concentrates. Purchased cereals and concentrates, as well as in-holding produce. Re-calculated as FU based on prices and standard feed requirements.
29	Melasse, mask, roepiller m.v. Køb omregnet til FE.		Molasses, draff, beet concentrates, etc. Purchases re-calculated to FU.
30	Indkøbt grovfoder. Købte foderroer og græs/grønfoder. Omregnet til FE.		Purchased roughage. Fodder beet and grass/green fodder purchases. Expressed as FU.
31	Halm og andre biprodukter. Internt anvendt handelsroetop og frøgræs-halm, samt købt og internt anvendt halm. Omregnet til FE.		Straw and other by-produce. In-holding consumption of beet leaves, grass seed hay, and straw. Expressed as FU.
32	Hjemmeavlede roer inkl. top. Det beregnede høstudbytte fratrukket salg. Omregnet til FE.		In-holding beets, foliage included. The calculated total yield, minus sales. Expressed as FU.
33	Hjemmeavlet græs. Det beregnede høstudbytte fratrukket salg. Omregnet til FE.		In-holding grass. The calculated total yield, minus sales. Expressed as FU.

- 34 Hjemmeavlet majs og helsæd.** Det beregnede høstudbytte fratrukket salg. Omregnet til FE.
- 35 ARBEJDSTIMER**
Arbejdsindsats, timer. Det anvendte antal arbejdstimer (37+38).
- 36 Arbejdsindsats, timer pr. ha.** Det anvendte antal arbejdstimer pr. ha.
- 37 Staldtimer.** Arbejdstimer anvendt direkte i husdyrholdet.
- 38 Grovfodertimer.** Arbejdstimer anvendt på grovfoder, beregnet pr. produktionsenhed for dyr, der får grovfoder.
- LANDBRUGSAKTIVER**
- 39 Landbrugsaktiver, primo.** (A32) Værdi af samlet kapitalindsats primo (40+...+48).
- 40 Lagerbeholdninger.** Beholdninger primo af såvel høstede afgrøder som beholdninger af kunstgødning, foder og andre hjælpestoffer.
- 41 Beholdning af pelsdyrskind.** Pelsdyrskind primo.
- 42 Besætning.** (A34) Husdyr primo.
- 43 Inventar.** (A35) Inventar primo.
- 44 Mælkekvote.** Værdi primo af bedriftens mælkekvote.
- 45 Bygninger.** Bedriftens forskelsværdi primo. Anvendes som udtryk for bygningsværdien for landbrugsbygninger.
- 46 Jord inkl. jordbeholdninger.** Værdien primo af jord (47) og udsæd, gødning m.v. i jorden primo.
- 47 Jord.** Grundværdien primo, den offentlige vurdering.
- 48 Grovfoder.** Værdien af landbrugsaktiver brugt ved egen produktion af grovfoder, beregnet pr. produktionsenhed for dyr, der får grovfoder.
- PRODUKTIONSVÆRDI**
- 49 Produktionsværdi.** Produktionens samlede værdi inkl. internt omsætning og tilskud (51+...+57).
- 50 Produktværdi.** Værdi af produktion ekskl. tilskud (51+...+56).
- In-holding corn and silage cereals.** The calculated total yield, minus sales. Expressed as FU.
- LABOUR INPUT**
- Labour input, hours.** The total number of working hours (37 + 38).
- Labour input, hours/ha.** The number of working hours per hectare.
- Stable hours.** Working hours spent in direct contact with head.
- Roughage hours.** Work hours spent producing roughage, calculated per production unit for roughage-dependent head.
- AGRICULTURAL ASSETS**
- Agricultural assets, primo.** (A32) The value of total holding capital assets primo (40+...+48).
- Stocks.** Primo stocks of crops, fertilizers, feed stock, and other production assets.
- Pelt stock.** Primo stocks of pelts.
- Livestock.** (A34) Primo head population.
- Equipment.** (A35) Primo value of equipment.
- Milk quota.** Primo value of the holding milk quota.
- Buildings.** The production building value primo.
- Land, including stocks in ground.** Primo value of land (47) and seed, fertilizer etc.
- Land.** Primo property value, public taxation value.
- Roughage.** Value of assets spent producing roughage, calculated per production unit for roughage-dependent head.
- PRODUCTION VALUE**
- Production value.** The total production value, including in-holding turnover and subsidies. (51+ ...+57).
- Product value.** Production value minus subsidies (51+ ... +56).

- 51 Hovedprodukt, planteproduktion.** Værdi af solgt og internt anvendt hovedprodukt, fx korn, ærter eller kartofler.
- 52 Biprodukt, planteproduktion.** Værdi af solgt og internt anvendt biprodukt, fx halm, frøgræs eller sukkerroetop.
- 53 Mælk.** Salg af mælk.
- 54 Æg.** Salg af æg.
- 55 Værdi af tilvækst.** Salg af husdyr samt værdi af besætningsforskydninger, intern omsætning og anvendelse i husholdningen.
- 56 Husdyrgødning.** Værdi af internt anvendt husdyrgødning fastsat ud fra købspris på næringsstofferne som i kunstgødning.
- 57 Tilskud i alt.** (A57) Sum af tilskud til driftsgrenen (58+59+60).
- 58 Specifikke tilskud.** Tilskud, som direkte kan henføres til en bestemt driftsgren, fx arealtilskud, frøtilskud samt ammeko- eller handyrpræmie.
- 59 Generelle tilskud.** (A60) Tilskud, som er rettet mod bedriften, fx investerings- og finansieringstilskud samt tilskud til økologisk produktion.
- 60 Tilskud vedrørende grovfoder.** Tilskud til grovfoder, beregnet pr. dyr, der får grovfoder.
- TILVÆKST**
- 61 Salg af køer.** Værdi og antal køer, der er solgt eller døde, udregnet pr. ko.
- 62 Salg af kvier.** Værdi og antal kvier, der er solgt eller døde, udregnet pr. kvie.
- 63 Salg af kalve.** Værdi og antal kalve, der er solgt eller døde, udregnet pr. kalv.
- 64 Salg og intern overførsel af spædkalve.** Værdi og antal spædkalve, der er solgt eller døde, udregnet pr. spædkalv. Ved intern overførsel er der udregnet en intern pris.
- 65 Intern overførsel af spædkalve.** Værdi og antal spædkalve, der er internt overført. Intern pris er udregnet.
- 66 Intern overførsel af kælvekvier.** Værdi og antal kvier, der er internt overført. Intern pris er udregnet.
- 67 Køb af køer og kælvekvier.** Værdi og antal af eksternt køb.
- Main crop, plant production.** Value of sold or in-holding consumed main crop such as cereals, peas, or potatoes.
- By-product, plant production.** Value of sold or in-holding consumed by-product such as straw, seed grass, or beet foliage.
- Milk.** Milk sales
- Eggs.** Egg sales.
- Value of gain.** Head sales, the value of head changes, in-holding turnover, and in-house consumption.
- Manure.** Value of in-holding use of manure, assessed on purchase value of equivalent amounts of fertilizer.
- Subsidies, total** (A57) Sum of subsidies for the specific line of production (58+59+60).
- Subsidies, specific.** Subsidies for one specific production (acreage payments, seeds subsidies, subsidies for suckling cows, subsidies for male calves).
- General subsidies.** (A60) Improvement schemes, investment schemes, organic production, young farmers etc.
- Roughage subsidy.** Production subsidy, calculated per roughage-dependent animal.
- VALUE GAIN, LIVESTOCK**
- Sales, cows.** Value and number of cows sold or dead, calculated per cow.
- Sales, heifers in-calf.** Value and number of heifers sold or dead, calculated per heifer.
- Sales, calves.** Value and number of calves sold or dead, calculated per calf.
- Sales and in-holding transfer, suckling calves.** Value and number of calves sold or dead, calculated per calf. In-holding transfers calculated by special price.
- In-holding transfer, suckling calves.** Value and number of suckling calves transferred in-holding. Internal price calculated.
- In-holding transfer, heifers-in-calf.** Value and number of heifers transferred in-holding. Internal price calculated.
- Purchase of cows and in-calf heifers.** Value and number of external purchases.

68	Køb af kalve og kvier. Værdi og antal af eksternt køb.	Purchase of calves and heifers. Value and number of external purchases
69	Køb af kalve. Værdi og antal af eksternt køb.	Purchase of calves. Value and number of external purchases
70	Statusforskydning. Ændring af besætning fra primo til ultimo i værdi og antal.	Head changes. Changes in value and number from primo to ultimo.
71	Konjunkturandel af statusforskydning. Andel af værdiændring som skyldes statuspriser.	Price-related livestock value changes. The part of (70) which is due to price changes.
	OMKOSTNINGER	COSTS
72	Omkostninger I. (Variable omkostninger) (73+...+77)+(79+...+84)+(86+...91).	Costs I. (Variable costs) (73+...+77)+(79+...+84)+(86+...91).
73	Udsæd. (A62) Købt samt internt anvendt udsæd.	Seed. (A62) Purchased and in-holding produced seed.
74	Kunstgødning. Købt kunstgødning.	Fertilizer. Purchased fertilizer.
75	Økologiske gødningsstoffer indkøbt. Købt godkendt gødning til økologisk produktion.	Organic fertilizer purchases. Fertilizers approved for organic production.
76	Husdyrgødning. Værdien af husdyrgødning fra egne husdyr samt indkøbt.	Manure. Value of manure, both purchased and produced.
77	Kemikalier. (A65) Pesticider m.v. inkl. afgifter.	Pesticides etc. (A65) Pesticides including taxes.
78	Foder. (79+80).	Feed. (79+80).
79	Korn og kraftfoder. Købt korn og kraftfoder samt hjemmeavlet korn.	Cereals and concentrates. Purchased and produced cereals and concentrates.
80	Indkøbt grovfoder. Melasse, foderroer, grøn-foder samt internt anvendte biprodukter.	Purchased roughage. Molasses, fodder beets, green feeds, and in-holding by-products.
81	Energi. (A67) Brændstof samt el og anden energi.	Energy. (A67) Gasoline, electricity, fuel oil, and other energy.
82	Maskinstation. (A74) Mejetærskning, presning, gødningskørsel m.v.	Contract operations. (A74) Combine harvesting, straw baling, manure and fertilizing etc.
83	Andre planteproduktionsomkostninger. Dækker bl.a. tørring, lagerleje, plastic m.v. samt vand og grøngødning i de økologiske bedrifter, såfremt det er oplyst.	Other plant production costs. Drying, storage rental, plastic, etc. as well as water and green manure for organic holdings if stated.
84	Dyrlæge og medicin. (A76).	Veterinary services and pharmaceutical costs. (A76).
85	Diverse husdyromkostninger. (86+87+88).	Other livestock costs. (86+87+88).
86	Inseminering.	Insemination.
87	Kontrolomkostninger.	Control costs.
88	Øvrige husdyromkostninger. Omfatter bl.a. klovbeskæring, strøelse og vand.	Other livestock costs. Claw cutting, bedding straw, water, etc.

89	Rentebelastning, beholdninger. 4 pct. af aktivværdien. (0,04 * Lagerbeholdninger, primo(41)).	Calculated interest, stocks. 4 per cent of asset value (0,04*primo stocks (41)).
90	Rentebelastning, besætning og beholdninger. 4 pct. af aktivværdien. (0,04 * (Lagerbeholdninger (40) + Besætning (42))).	Calculated interest, livestock and stocks. 4 per cent of asset value. (0.04*(stocks (40)+livestock(42))).
91	Omkostninger I vedr. grovfoder. Variable omkostninger overført til relevante husdyrgrene.	Costs I, regarding roughage. Variable costs, transferred to specific livestock production.
92	Omkostninger II. (Delvis variable omkostninger). (93+95+96+97+98).	Costs II. (Partly variable costs). (93+95+96+97+98).
93	Arbejdsindsats. (A27) Værdi af egen og lønnet arbejdskraft. Egen arbejdskraft aflønnes til 132 kr. pr. time i 2002.	Labour costs. (A27) Total labour input, both paid and unpaid. Unpaid labour input value in 2002 is DKK 132/hour.
94	Inventar. Samlede omkostninger til inventar (95+96).	Equipment. Total equipment costs (95+96).
95	Vedligeholdelse, inventar. (A72).	Maintenance, equipment. (A72).
96	Afskrivning, inventar. (A83).	Depreciation, equipment. (A83).
97	Rentebelastning, inventar. 4 pct. af aktivværdien.	Calculated interest, equipment. 4 per cent of asset value.
98	Omkostninger II vedr. grovfoder. Overførte grovfoderomkostninger II.	Costs II, regarding roughage. Transferred roughage costs II.
99	Omkostninger III. (Faste omkostninger). (100+106+...+110).	Costs III. (Fixed costs). (100+106+...+110).
100	Diverse inkl. afgifter. (101+102+103+104).	Miscellaneous costs including taxes. (101+102+103+104).
101	Skatter og afgifter.	Taxes in general.
102	Energiafgift. (A68) Ikke refunderet CO ₂ -afgift.	Energy tax. (A68) Includes non-refundable CO ₂ tax.
103	Forsikringer. (A78).	Insurance. (A78).
104	Diverse omkostninger. (A79) Bilomkostninger, regnskabsføring m.v.	Miscellaneous costs. (A79) Business share of private car, bookkeeping, etc.
105	Bygninger. Samlede omkostninger til driftsbygninger (106+108).	Buildings. Total costs of production buildings (106+108).
106	Vedligeholdelse og afskrivninger, bygninger.	Maintenance and depreciation, buildings.
107	Vedligeholdelse og afskrivninger, grundforbedringer.	Maintenance and depreciation, land improvements.
108	Rentebelastning, bygninger. Beregnet som 4 pct. af aktivværdien; ved malkekøer tillige rentebelastning af mælkekvote.	Calculated interest, buildings. Calculated as 4 per cent of asset value. For dairy cows, this includes value of milk quota.

109	Rentebelastning, jord. Beregnet som 4 pct. af aktivværdien af jord og jordbeholdninger plus forpagtningsafgiften.	Calculated interest, land. Calculated as 4 per cent of asset value plus tenancy payment.
110	Omkostninger III vedr. grovfoder. Overførte grovfoderomkostninger III.	Costs III, regarding roughage. Transferred roughage costs III.
111	Omkostninger i alt. Samlede omkostninger (72+92+99).	Total costs. (72+92+99).
112	Nettoomkostninger. Omkostninger i alt (111) fratrukket tilskud i alt (57).	Net costs. Total costs (111) minus subsidies (57).
GROVFODEROMKOSTNINGER PR. FE		
113	Omkostninger I. Grovfoderomkostninger I beregnet som øre pr. foderenhed.	ROUGHAGE COSTS PER FU Costs I. Roughage costs I, calculated as DKK per 100 FU.
114	Omkostninger II. Grovfoderomkostninger II beregnet som øre pr. foderenhed.	Costs II. Roughage costs II, calculated as DKK per 100 FU.
115	Omkostninger III. Grovfoderomkostninger III beregnet som øre pr. foderenhed.	Costs III. Roughage costs III, calculated as DKK per 100 FU.
116	Omkostninger i alt. Grovfoderomkostninger i alt beregnet som øre pr. foderenhed.	Total costs. Total roughage costs, calculated as DKK per 100 FU.
117	Tilskud. Tilskud pr. foderenhed, beregnet som øre pr. foderenhed.	Subsidies. Subsidy per FU, calculated as DKK per 100 FU.
118	Nettoomkostninger. Grovfoderomkostninger minus tilskud, beregnet som øre pr. foderenhed.	Net costs. Roughage costs minus subsidy, calculated as DKK per 100 FU.
OVERSKUDSBEGREBER		
119	Dækningsbidrag I. Produktionsværdi (49) minus Omkostninger I (72).	PROFIT CONCEPTS Contribution margin I. Production value (49) minus Costs I (72).
120	Dækningsbidrag II. Produktionsværdi (49) fratrukket Omkostninger I (72) og Omkostninger II (92).	Contribution margin II. Production value (49) minus Costs I (72) and Costs II (92).
121	Nettooverskud. Produktionsværdi (49) – Omkostninger i alt (111).	Total profit. Production value (49) minus Total Costs (111).
122	Nettoudbytte. Nettooverskud (121) + (Landbrugsaktiver (39)*0,04).	Net output. Operating profit (121) + (Agricultural assets (39)*0,04).
123	Lønningsevne. Nettooverskud (121) + Arbejdsindsats (93).	Labour income. Operating profit (121) + Labour costs (93).
124	Lønningsevne, kr. pr. time. Beregnet pr. arbejdstime på driftsgrenen.	Labour income, DKK per hour. Calculated per labour input hour for the specific production line.
125	Forrentningsprocent. Beregnet aflønning af landbrugsaktiverne. (Nettooverskud (121)/Landbrugsaktiver (39))*100.	Rate of return. Calculated rate of return for agricultural assets ((Operating profit (121)/Agricultural assets (39))*100).

DEFINITION PÅ UDVALGTE BEGREBER:

Årsko. En ko der har stået i bedriften i 365 foderdage.

Årsso. En so der har stået i bedriften i 365 foderdage.

Producerede slagtekalve. Summen af antal solgte + antal døde + antal til naturalier + halvdelen af besætningsforskydningen.

Producerede slagtesvin. Summen af antal solgte + antal døde + antal til naturalier + antal overført til soholdet + halvdelen af besætningsforskydningen.

Høns. Resultaterne i denne statistik er baseret på bedrifter med mindst 500 årsdyr. Enheden for høns er 100 årsdyr. I høns indgår også hønniker.

Slagtekyllinger. Resultaterne i denne statistik er baseret på bedrifter med mindst 5000 producerede kyllinger. Enheden for kyllinger er 1000 producerede kyllinger.

Mink. Enheden for mink er pr. årstæve.

Omlagt økologisk bedrift. En bedrift, der har været omlagt i hele regnskabsåret og hvor hele årets produktion er markedsført til økologiske priser.

SELECTED DEFINITIONS:

Annual cow. A cow present on the holding for 365 feed days.

Annual sow. A sow present on the holding for 365 feed days

Slaughter calves produced. The sum of sold + dead + consumed animals + half the live-stock value changes.

Slaughter pigs produced. The sum of sold + dead + consumed + transferred animals + half the livestock value changes.

Hens. The results in this statistic are based on holdings with minimum 500 annual animals. The unit for hens is 100 annual animals. Young hens are included.

Broilers. The results in this statistic are based on holdings with minimum 5000 produced chickens. The unit for chickens is 1000 produced chickens.

Mink. The unit for mink is per annual breeder female.

Steady state holding. A holding, which has been organic in the whole accounting year and where the entire annual output is marketed at organic prices.

English Abstract:

Economics of Agricultural Enterprises 2002

Compared to 2001, labour income per hour dropped for pigs and cereals on conventional holdings due to lower prices of pig meat and to lower prices as well as yield of cereals. There was a small rise in labour income per hour for milk, whereas developments for other products varied.

Steady state organic holdings with cereals had a higher labour income per hour than conventional holdings with cereals. The difference is caused by higher prices of organic cereals, but also by lower costs in organic than conventional production.

Labour income per hour for organic milk producers was slightly lower than for conventional colleagues. The price of organic milk is higher than for conventional milk, but the difference does not cover the difference in cost of production. Milk yield per cow increased with size of holding in organic milk production.

Conventional holdings

Cash crops

Labour income per hour for production of cereals as a whole dropped by DKK 60 compared to 2001 cf. table 1.2. The value of production fell by 9 % while costs were largely unchanged.

The production value of cereals fell because of lower yield and lower prices of cereal, whereas the area based subsidy fell by DKK 52 per hectare, see table I. Costs, primarily costs II, fell by DKK 78, but this did not prevent labour income from falling to a negative, DKK -46 per hour.

For each individual species of cereal, labour income per hour was negative in 2002, cf. figure 1 and table 2. The lowest labour income was DKK -62 per hour from winter barley, while spring barley, rye and wheat made labour incomes of DKK -46, -45 and -43 per hour respectively.

Labour income from peas rose by DKK 33 to DKK 60 per hour, while labour income from rape was DKK -46 and from set-aside DKK -189 per hour.

Grass seeds and sugar beet had a considerably higher labour income per hour than cereals, see figure 1. For grass seeds, labour income rose by DKK 33 to DKK 92 per hour. Grass seeds, however, is not a homogenous group and variability among holdings was high.

Potatoes not used for starch had a labour income of DKK 113 per hour, while potatoes for starch and sugar beet made labour incomes of DKK 209 and 134 respectively, see table 4.

Costs of production for potatoes and sugar beet were twice as high as for cereals, peas and rape cf. tables II and III, due to being more labour intensive. The high costs are more than balanced by the high production value. The total profit was positive for starch potatoes and for sugar beet, but negative for other cash crops cf. tables II and III. Total profit from starch potatoes and sugar beet must be considered in the light of the common agricultural policy of the EU.

The production value of spring barley is normally higher on clay soils than other types of soil, cf. table 3, but costs are also slightly higher. Labour income per hour was almost the same for all types of soil in 2002. Capital input (agricultural assets, opening valuation) was significantly higher for clay soil than for other types of soil, for instance, return from spring barley grown on clay soil had to pay calculated interest on DKK 10,000, 18,000 and 21,000 higher values per hectare than spring barley grown on mixed soils, fine sand and coarse sand respectively. The higher value of output on clay soil does not cover the extra property taxes and calculated interest on assets.

Roughage

Maize had the lowest net costs of DKK 1.08 per feed unit, while silage cereals and fodder beet had the highest net costs of DKK 1.69 and 1.64 respectively. Net costs of temporary and permanent grass were DKK 1.22 and 1.51 respectively. Yield of silage cereals, however, does not include follow-up crops so, depending on the extent of use of the field after harvest, the price per feed unit will decrease.

Even though subsidies covered one fifth of the costs, silage cereal was the most expensive fodder crop to produce while maize, which received almost the same subsidy per hectare, was the cheapest. This is because yield of feed units per hectare of maize was almost twice as high as for silage cereals.

The area with silage cereals and maize rose, while the area with fodder beet continued to decline. This is probably because labour input per feed unit of fodder beet is higher than for other fodder crops and that costs are high.

Cattle

Labour income from dairy cows was DKK 138 per hour, cf. figure 2, which is DKK 14 higher than in 2001, primarily because of a higher milk yield, lower costs and fewer hours of labour input per cow. The labour income of suckler cows rose to DKK 17 per hour because of higher subsidies and slightly lower costs, while the labour income of rearing cattle continued to be negative. The labour income from bulls rose from DKK 95 to DKK 121 per hour due to higher specific subsidies.

In large herds of dairy cows, fewer hours are used per cow than among smaller size groups, cf. table V, which is due to economies of scale as well as a larger share of loose housing on large holdings.

The production value is lowest in small herds and at the same time costs are the highest, primarily because of a higher labour input, cf. tables 7.1 and 7.2. This is why the labour income per hour is higher from large herds than from small. However, variability is high also within size groups.

Pigs

Labour income from sows and piglets fell by 65 % from DKK 304 per hour in 2001 to DKK 106 per hour in 2002, cf. tables 9 and VI. The labour income of baconers was negative, DKK -14 per hour in 2002, a fall of DKK 199 compared to 2001. The drop is caused by low prices of piglets and baconers.

The production value of sows and piglets was higher in large herds than in small, because more piglets per sow were produced in the largest than in the smallest herds. It

should be noted that between the middle groups, number of piglets per sow and costs varied only little. However, only the largest herds had a positive total profit.

The total profit was negative for all size groups of herds with baconers and only the two largest groups had a positive labour income per hour. The production value was almost the same irrespective of number of baconers produced, but the larger the herd, the lower costs, cf. table VII. Variability, however, is high within each size group.

The number of herds of sows with piglets fell by 8 %, but the average size of herd rose by 14 to 229 sows, cf. table 9. At the same time, each herd produced about 420 piglets more on average compared to 2001. The number of herds of baconers fell by 10 %, while the number of baconers produced per herd rose by 210 or 9 %.

Poultry and mink

The labour income rose considerably for laying hens, but fell for broilers, cf. figure 3. However, the relatively small sample of holdings and differences between types of production does not leave the possibility to produce more detailed reliable data.

The labour income from mink was DKK 176 per hour compared to DKK 175 in 2001. Costs rose slightly, but were balanced by a higher production value.

The influence of calculated interest on labour income

When calculating labour income per hour, a calculated interest of 4 % of the agricultural assets at the beginning of the year is used. This is an attempt to calculate a real interest rate before taxes, not considering the actual interest rate and inflation. In the statistics from FOI, the calculated interest has been 4 % during the last 30 years, partly to be able to make comparable time series.

In figure 4, labour income per hour for cereals and sows with piglets is shown with the use of calculated interest rates of 0, 2, 4 and 6 %. It should be noted that tenancy payment is included in the calculated interest for cereals to replace calculated interest on the value of rented land. The average tenancy payment per hectare of cereals was DKK 706 in 2002.

Capital input (including tenancy) was DKK 54,400 per hectare for cereals and DKK 18,416 per sow with piglets. As shown in figure 4, calculated interest has much more influence on labour income per hour for cereals than for sows and piglets.

Returns from the main enterprises

To throw light on the relative shares of production values and resources, contributions from main enterprises are shown in tables 10-14. The situation for an average conventional holding, and for subgroups, is shown.

The average gross margin I per holding was DKK 1,151,000, which is 13 % less than in 2001, but similar to that of 2000. The fall is caused by a lower production value and to higher costs I. The structural development shows in the fact that the holdings have grown in size again.

The relative contributions to some major entries in 2002 are shown in table 10.1. It appears that the production of cattle and roughage occupied 35.9 % of the labour input and 26.5 % of the capital input, but contributed with 53.5 % of the labour income. From the relative distribution of direct subsidies it is deduced that the importance of subsidies is highest for the total value of production for cereals, peas, rape and set-aside and secondly from cattle and roughage. In spite of subsidies, labour income from cereal, peas, rape and set-aside was negative in 2002.

Steady state organic holdings

Results from steady state organic holdings and for comparable groups of conventional holdings are shown in tables 15.1-18.2. Criteria for comparable groups are that age of holder and size of enterprise are similar to those of the organic holdings, so that differences in economic results can be attributed to whether the holding is organic or conventional.

Cereals

For organic cereals, labour income fell by DKK 78 to DKK 61 per hour in 2002, primarily due to lower product prices. Furthermore, subsidies went down by 4 % and costs rose by 1 %, cf. table 15.2.

The yield of cereals of organic holdings was 37.1 quintals per hectare in 2002, which is 18.1 quintals less than in conventional production, cf. table 15.1. Because of higher product prices and subsidies, the total production value was DKK 1,099 higher on organic holdings, cf. table 15.2. Total profit was negative for both methods of production, but DKK 1,902 higher on organic than conventional holdings. The labour income was DKK 61 per hour for organic cereals, but DKK –81 for conventional cereals.

The difference between methods of production appears particularly among variable costs. Conventional holdings used almost half of their variable costs of DKK 3,302 per hectare for fertilisers and chemicals and almost a quarter for contract operations, cf. figure 5. Organic holdings, with variable costs of DKK 2,558, spent more on contract operations and seed than conventional holdings, but only 15 % on organic fertilisers. Thus the distribution of variable costs illustrate the difference in production method.

Spring barley is the most common cereal on organic as well as comparative conventional holdings, cf. table 15.1, while more rye and oats, but less wheat is grown on organic compared to conventional holdings. Labour income from organic spring barley, wheat and rye was DKK 65, 77 and 23 per hour respectively, cf. table 16, while the figures for conventional farming were DKK –67, –61 and –73.

Roughage

The production of roughage on organic holdings has a different structure than on conventional holdings. Areas with temporary grass were more than 30 % larger on organic cattle holdings compared to conventional ones, cf. table 17. In total, grass areas are twice as high on organic compared to conventional holdings, cf. table 18.1. Net costs for temporary grass and silage cereals were slightly higher per feed unit on organic holdings than on conventional, cf. table 17. Yield was lower on organic hold-

ings, so even with lower costs per hectare, organic roughage was more expensive to produce.

Milk production

For the first time, the number of steady state organic milk producers has gone down. In 2002 there were 641 of them, which is 9 % fewer than in 2001. At the same time, the size of herd was almost unchanged, about 85 cows cf. table 18.1.

In 2002, labour income from organic milk production was DKK 90 per hour or DKK 11 more than in the previous year. Compared to the comparable conventional holdings, this is DKK 5 less per hour cf. table 18.2.

In large herds with 80 cows or more, labour income is almost twice as high as in smaller herds cf. table 18.2, illustrating economics of scale. In large herds, less labour is used per cow and yield of milk per cow is 600 kilograms higher, cf. table 18.1.

Milk yield on organic holdings rose only marginally to 6,900 kilograms per cow compared to 8,000 kilograms in conventional production. The price of organic milk fell by DKK 0.01 to DKK 2.82 per kilogram compared to DKK 2.42 for conventional milk, which is DKK 0.02 lower than the year before. Thus the difference in price between the two types of milk rose by DKK 0.01 to DKK 0.40.

Total costs in organic production were DKK 1,076 higher per cow than in conventional production, and since the product value was only DKK 765 higher, this could not cover the extra costs of organic milk production, cf. table 18.2. Costs I were only DKK 200 higher for conventional than organic production, while costs II and costs III were DKK 675 and 598 higher for organic than conventional production, cf. table 18.2.

Summary tables 1998-2002

In tables 19-26, results for all full-time holdings (conventional and organic) for major enterprises are shown for the years 1998-2002. On the home page of FOI, results from 1991-2002 can be found for several enterprises. Particularly when looking at

costs, it can be an advantage to see developments over several years since short-term changes can have accidental causes such as climatic variations.

The average size of production unit is rising for most enterprises, cf. figure 6. The structural development has been significant in particularly pig and dairy production. At the same time, more and more piglets are produced per sow and the yield of milk per cow is rising. Yield of for instance wheat, however, has not risen at the same rate.

Milk production has had the most stable labour income, while that of pig production has been the most variable. The reason for this is the fact that while milk and beef prices are supported by EU-quotas and intervention prices, pig prices are to a large extent subject to market mechanism